T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

# BARTIN BELEDİYESİ

www.balioglu.net

## 2020 YILI
## SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

**Kasım 2021**

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

# İÇİNDEKİLER


1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ ..... 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU ..... 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU ..... 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI ..... 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ..... 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ ..... 13
7. DENETİM BULGULARI ..... 13
8. EKLER ..... 62


www.balioglu.net

# TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu ..... 2
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu ..... 3
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu ..... 4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu ..... 4
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri ..... 5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri ..... 6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler ..... 7
Tablo 8: Bilanço ve Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli Farkları ..... 21
Tablo 9: Mal Alımı, Hizmet ve Yapım İşlerine Ayrılan Ödenekler ve Harcama Tutarları ..... 58

www.balioglu.net

# KISALTMALAR

**AŞ** :Anonim Şirket

**BK** :Belediye Kanunu

**COSO** :Committee of Sponsoring Organizations

**DİK** :Devlet İhale Kanunu

**DMO** :Devlet Malzeme Ofisi

**EPDK** :Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

**GVK** :Gelir Vergisi Kanunu

**GYMY** :Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği

**İK** :İş Kanunu

**KDV** :Katma Değer Vergisi

**KHK** :Kanun Hükmünde Kararname

**KİK** :Kamu İhale Kanunu

**KMYKK** :Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

**KVK** :Kurumlar Vergisi Kanunu

**MİBMY** :Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği

**RG** :Resmi Gazete

**TÜFE** :Tüketici Fiyat Endeksi

**TÜPRAŞ** :Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi

**TL** :Türk Lirası

**VUK** :Vergi Usul Kanunu

www.balioglu.net

# BULGU LİSTESİ

**A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular**

1. Belediyenin Doğalgaz Dağıtım Şirketindeki Ortaklık Hissesinin Muhasebe Kayıtlarına Alınmamış Olması

2. Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

3. Gider Taahhütleri ile Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının Bazı Sözleşmelerde Kullanılmaması

4. İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Yanlış Kullanılması

5. Tahsis Edilmiş ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Eksik Görünmesi

6. Ekonomik Değer Taşıyan Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında İzlenmemesi

7. Gelecek Aylara ve Yıllara Ait Gelirlerin Cari Yılın Geliri Olarak Kaydedilmesi

8. İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli Tutarları ile Mali Tablolarda Yer Alan Tutarların Uyuşmaması

**B. Diğer Bulgular**

1. Mevduatların Bir Kısmının Mevzuat Hükümlerine Uygun Olarak Vadeli Hesaplarda Değerlendirilmemesi

2. Sayıştay İlamlarının Gereğinin Yerine Getirilmemesi

3. Verilen Ön Ödemelerin Avans Hesaplarında Takip Edilmemesi

4. Verilen Güvence Bedellerinin Uzun Vadeli Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Takip Edilmemesi

5. Hurdaya Ayrılan Taşınırlar İçin Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Kullanılmaması

6. Uzun Vadeli Alınan Depozito ve Teminatlar İçin İlgili Hesabın Kullanılmaması

7. Belediye Şirket İşçilerine Ödenen Kıdem Tazminatlarının Alt İşverenlere Rücu Edilmemesi

www.balioglu.net

8. Bazı Harcamalara Ait Ödenek ve Bütçe Giderleri Kayıtlarının Hatalı Yapılması

9. Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

10. İdare Adına Tapuda Kayıtlı Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

11. Taşınmaz Kira Bedellerinin Günün Emsal ve Rayiç Bedellerine Göre Güncellenmemesi

12. Belediye Sınırları İçinde Yer Alan İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

13. Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

14. İlan ve Reklam Vergisi Mükellefi Bazı İşletmeler İçin İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuklarının Yapılmaması

15. Su ve Kanalizasyon Tesisi Harcamalarına Katılım Payının Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması

www.balioglu.net

16. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması

17. İçme Suyu ve Atık Su Arıtma Tesislerinde Kullanılan Elektrik Abone Grubu Tarifesinin Uygun Belirlenmemesi

18. Belediye Tarafından Muafiyet Kapsamındaki Taşınmazları İçin Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi

19. Kompanzasyon Sisteminin Bakım ve Onarımlarının Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Reaktif Enerji Bedeli Ödenmesi

20. Yevmiye Defterinde Geriye Dönük Kayıtların Yapılması ve Yevmiye Kayıtlarının Müteselsil Devam Etmemesi

21. Taşınır Mal Yönetimi Kayıt ve Belge Düzeni, Yönetim Süreçleri ve Yetki ve Sorumlulukların İzlenmesinde Kontrol Eksiklerinin Bulunması

22. Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Gereğince Düzenlenmesi Gereken Bazı Form ve Cetvellerin Düzenlenmemesi

23. Kiralama İhalelerinde Üzerine İhale Bırakılan İsteklilerin Sözleşme Yapmadıkları Halde İhale Yasaklısı Yapılmaması

24. Kira Süresi Biten Taşınmazların Yeniden İhale Edilmeksizin Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi

25. Taksi Plakalarının İhale Edilmeksizin ve Süresiz Verilmesi

26. Bazı Halk Otobüsü Hatlarının İhale Edilmeksizin ve Süresiz Verilmesi

27. Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan ve Gerçekleşmesi Belli Süreyi Gerektiren Mal ve Hizmet Alım İşlerinde Sözleşme Yapılmaması

28. Sosyal Denge Sözleşmesine Amacı Dışında Hükümler Konulması

29. İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

30. Parasal Sınırlara Tabi Mal Alımlarında Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmamasına Rağmen Öngörülen Üst Sınırın Aşılması

31. Bütçe İçi İktisadi İşletmesi Faaliyeti İle İlgili Bazı Giderlerin Kurumlar Vergisi Matrahından İndirilmemesi

www.balioglu.net

# 1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

## 1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bartın Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

## 1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 26 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

www.balioglu.net

Bartın Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 3 adet birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü ve İç Denetçi'dir. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 2, meclis üyeleri arasından görevlendirilen 2 başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 21 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

**Tablo 1: Personel Durumu**

| **Personel İstihdam Türü** | **İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı** | **Dolu Kadro Sayısı** |
|---|---|---|
| Memur | 315 | 97 |
| Sözleşmeli Personel | 0 | 3 |
| Kadrolu İşçi | 153 | 118 |
| **Toplam** | **468** | **218** |
| 696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel | 394 | 394 |

Bartın Belediyesinin doğrudan ortak olduğu iki adet şirket bulunmaktadır.

## 1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Bartın Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Bartın Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

www.balioglu.net

**Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu**

| E-Kod1 | Giderin Türü | Geçen Yıldan Devreden Ödenek (TL) | Bütçe İle Verilen Ödenek (TL) | Eklenen / Düşülen Ödenek (TL) | Ödenek Toplamı (TL) | Bütçe Gideri Toplamı (TL) | İptal Edilen Ödenek (TL) | Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 01 | Personel Giderleri | 0,00 | 20.770.000,00 | 2.364.200,00 | 23.134.200,00 | 23.128.290,02 | 5.909,98 | 0,00 |
| 02 | Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri | 0,00 | 3.838.000,00 | -58.900,00 | 3.779.100,00 | 3.778.437,47 | 662,53 | 0,00 |
| 03 | Mal ve Hizmet Alım Giderleri | 0,00 | 63.286.500,00 | 4.317.300,00 | 67.603.800,00 | 60.305.022,31 | 7.298.777,69 | 0,00 |
| 04 | Faiz Giderleri | 0,00 | 2.200.000,00 | -235.000,00 | 1.965.000,00 | 1.467.959,59 | 497.040,41 | 0,00 |
| 05 | Cari Transferler | 32.075,00 | 1.879.000,00 | 1.084.800,00 | 2.995.875,00 | 2.833.415,57 | 107.124,43 | 55.335,00 |
| 06 | Sermaye Giderleri | 0,00 | 25.026.500,00 | -2.472.400,00 | 22.554.100,00 | 18.669.941,29 | 3.884.158,71 | 0,00 |
| 07 | Sermaye Transferleri | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| 08 | Borç Verme | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 09 | Yedek Ödenek | 0,00 | 5.000,000,00 | -5.000.000,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| **Toplam** | | **32.075,00** | **122.000.000,00** | **0,00** | **122.032.075,00** | **110.183.066,25** | **11.793.673,75** | **55.335,00** |

Bartın Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 122.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş ve önceki yıldan devreden 32.075,00 TL olup 2020 yılı ödenek toplamı 122.032.075,00 TL olmuştur. Yıl içinde 110.183.066,25 TL bütçe gideri yapılmış, 11.793.673,75 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 55.335,00 TL ödenek ise 2021 yılına devretmiştir.

**Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu**

| Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu | Bütçe Gelir Tahmini (TL) | Tahsilat Tutarı (TL) | Red ve İadeler (TL) | Net Tahsilat (TL) | Gerçekleşme Yüzdesi (%) |
|---|---|---|---|---|---|
| 01- Vergi Gelirleri | 14.294.000,00 | 17.596.941,52 | 0,00 | 17.596.941,52 | 123,11 |
| 03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri | 42.635.000,00 | 43.796.455,53 | 0,00 | 43.796.455,53 | 102,73 |
| 04- Alınan Bağış ve Yardımlar | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0 |
| 05- Diğer Gelirler | 65.121.000,00 | 69.462.033,51 | 0,00 | 69.462.033,51 | 106,67 |
| 06- Sermaye Gelirleri | 0,00 | 2.080.766,48 | 0,00 | 2.080.766,48 | - |
| 08-Alacaklardan Tahsilat | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0 |
| 09- Red ve İadeler | -50.000,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0 |
| **Toplam** | **122.000.000,00** | **132.936.197,04** | **0,00** | **132.936.197,04** | **108,96** |

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri %108,96 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%123,11), diğer gelirler (%106,67) ve teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%102,73) beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

**Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu**

| Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu | Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL) | Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL) | Gerçekleşme Yüzdesi (%) |
|---|---|---|---|
| 01- Personel Giderleri | 20.770.000,00 | 23.128.290,02 | 111,35 |
| 02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri | 3.838.000,00 | 3.778.437,47 | 98,45 |
| 03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri | 63.286.500,00 | 60.305.022,31 | 95,29 |

www.balioglu.net

| | | | |
|---|---|---|---|
| 04- Faiz Gideri | 2.200.000,00 | 1.467.959,59 | 66,73 |
| 05- Cari Transferler | 1.879.000,00 | 2.833.415,57 | 150,79 |
| 06- Sermaye Giderleri | 25.026.500,00 | 18.669.941,29 | 74,60 |
| 07- Sermaye Transferleri | 0,00 | 0,00 | 0 |
| 08- Borç Verme | 0,00 | 0,00 | 0 |
| 09- Yedek Ödenekler | 5.000,000,00 | 0,00 | 0 |
| **Toplam** | **122.000.000,00** | **110.183.066,25** | **90,31** |

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %90,31 seviyesinde gerçekleşmiştir. Cari transferler kapsamında yapılan harcamalarda başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %50,79 oranında aşılmıştır. Personel harcamalarına ilişkin gider kalemleri beklenenin üstünde %111,35 gerçekleşirken, diğer giderler beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

www.balioglu.net

**Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri**

| **Bütçe Gelirinin Çeşidi** | **2018 Yılı (TL) (A)** | **2019 Yılı (TL) (B)** | **2020 Yılı (TL) (C)** | **2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]** | **2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]** |
|---|---|---|---|---|---|
| Vergi Gelirleri | 14.335.641,67 | 9.647.215,90 | 17.596.941,52 | -32,70 | 82,40 |
| Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri | 30.979.465,86 | 38.609.442,91 | 43.796.455,53 | 24,63 | 13,43 |
| Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler | 30.000,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Diğer Gelirler | 53.028.063,15 | 55.852.196,16 | 69.462.033,51 | 5,33 | 24,37 |
| Sermaye Gelirleri | 443.650,00 | 1.157.344,78 | 2.080.766,48 | 160,87 | 79,79 |
| **Toplam** | **98.816.820,68** | **105.266.199,75** | **132.936.197,04** | **6,53** | **26,29** |
| Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-) | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0 |
| **Net Toplam** | **98.816.820,68** | **105.266.199,75** | **132.936.197,04** | **6,53** | **26,29** |

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 27.669.997,29 TL'lik (%26,29) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 7.949.725,62 TL (%82,40), sermaye gelirlerinde 923.421,70 TL (%79,79) ve diğer gelirlerde

13.609.837,35 TL (%24,37) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın büyük oranda merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylarının eklenmesi sonucu arttığı anlaşılmakla birlikte, gelir yönetiminde sağlanan başarı da bu artışta etkili olmuştur.

**Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri**

| Bütçe Giderinin Çeşidi | 2018 Yılı (TL) (A) | 2019 Yılı (TL) (B) | 2020 Yılı (TL) (C) | 2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A] | 2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B] |
|---|---|---|---|---|---|
| Personel Giderleri | 18.832.364,88 | 21.571.454,32 | 23.128.290,02 | 14,54 | 7,22 |
| SGK Devlet Prim Giderleri | 3.352.817,90 | 3.600.683,29 | 3.778.437,47 | 7,39 | 4,94 |
| Mal ve Hizmet Alım Giderleri | 49.828.708,42 | 57.707.462,39 | 60.305.022,31 | 15,81 | 4,50 |
| Faiz Giderleri | 1.476.001,06 | 2.479.720,00 | 1.467.959,59 | 68 | -40,80 |
| Cari Transferler | 2.860.062,35 | 2.374.588,90 | 2.833.415,57 | -16,97 | 19,32 |
| Sermaye Giderleri | 23.532.815,11 | 10.659.013,56 | 18.669.941,29 | -54,71 | 75,16 |
| Sermaye Transferleri | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0 | 0 |
| **Toplam** | **99.882.769,72** | **98.392.922,46** | **110.183.066,25** | **-1,49** | **11,98** |

www.balioglu.net

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 11.790.143,79 TL (%11,98) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 1.556.835,70 TL (%7,22), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 177.754,18 TL (%4,94) arttığı görülmektedir. Personel harcaması niteliğindeki bu giderlerin artışı Bartın Belediyesinin personel ihtiyacı nedeniyle alınan personel sayısından kaynaklanmıştır. Mal alım ve hizmet giderlerinde 2.597.559,92 TL'lik (%4,50), sermaye giderlerinde 8.010.927,73 TL'lik (%75,16) ve cari transferlerinde 458.826,67 TL'lik (%19,32) artış olmuş, buna karşın faiz giderlerinde 1.011.760,41 TL'lik (%40,80) bir azalış olmuştur. Faiz azalışı ödenen borçların azalması dolayısıyla kredi faizlerinden kaynaklanmış olup, özellikle bütçe yönetiminde dengenin sağlanması amacıyla tasarrufa gidilerek, sermaye giderleri artırılmış ve bütçe denkliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 93.786.030,65 TL, 2020 Faaliyet Geliri 130.371.421,38 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 36.585.390,73 TL olarak gerçekleşmiştir.

Bartın Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

**Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler**

| Sıra No | Şirketin Adı | Toplam Sermaye Tutarı (TL) | Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL) | Hisse Oranı (%) |
|---|---|---|---|---|
| **1** | Bartın Gıda İnşaat Peyzaj Turizm Nakliye Eğitim Akaryakıt Temizlik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi | 200.000,00 | 200.000,00 | 100 |
| **2** | Akmercan Batıkar Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş | 5.000.000,00 | 100.000,00 | 2 |

Bartın Belediyesinin şirketinin doğrudan hissedarı olduğu şirket bulunmamaktadır.

## 1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

### 1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Bartın Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

### 1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

www.balioglu.net

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

www.balioglu.net

### 1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

## 2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

## 3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

## 4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

# 5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

www.balioglu.net

İç kontrol, idarenin amaçlarına, mevzuata ve belirlenmiş politikalarına uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ve iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütününü ifade etmektedir.

İç kontrol sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan "İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar"a uygun olarak gerçekleştirilir. Söz konusu usul ve esaslar, iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin işlem ve süreçleri belirlemiştir. Bunlar idarenin harcama ve malî hizmetler birimleriyle, ön malî kontrol ve iç denetimle ilgili iş ve işlemlerdir. İdare, iç kontrol kurmak amacıyla ilgili "Usul ve Esaslar" ve "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi" doğrultusunda çalışmalar yürütmüş ve iç kontrol standartlarının gerektirdiği koşulları sağlayabilmek için, kamu iç kontrol standartları tebliğine uygun bir eylem planı oluşturmuştur.

İç kontrol sistemine ilişkin standartlar ve şartları, COSO iç kontrol modeline dayanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda hazırlanmıştır. Bu şartlar dışında kuruma özel farklı standart ya da şart belirlenmesine gerek görülmemiştir.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde

belirlenip yazılı hale getirilmeye çalışılmıştır. Uygulamanın geliştirilmesi gerekmektedir.

İş akış süreçleri belirlenmiş fakat öncelikli olarak mali işlem süreçleri olmak üzere İç Kontrol Rehberine uygun şekilde eksikliklerinin giderilerek geliştirilmesi gerekmektedir. Başkanlık makamı tarafından yetkiler ve yetki devrinin sınırları belirlenmiş ve sınırları yazılı olarak belirtilmiştir. Kurum yönetimi, yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almaktadırlar

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Kurumdaki tüm personel “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” ekinde yer alan etik sözleşmesini imzalamıştır. Bunun yanında gerekli eğitim ve bilgilendirme çalışmalarıyla konunun işlerliği ve etkinliğinin sağlanabilmesi amacıyla ek çalışmalar gereklidir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikalarının belirlenmesi ve kurum çalışanlarına duyurulmasında yetersizlikler söz konusudur.

www.balioglu.net

Hassas görev prosedürleri hazırlanmıştır. Hassas Görevler Yönergesi ve Hassas Görevler Listesi oluşturularak ilgili personele tebliğ edilmiş fakat yayımlanmamıştır. Bu görevlerin öncelikle web sayfasında olmak üzere başta bilgi edinme yasası güvencesiyle ilgili taraflarca faydalanılabilecek şekilde kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Her yıl ihtiyaç analizine dayalı bir eğitim planı hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. Bunun yanında hizmet içi eğitim planlamasının etkinleştirilmesi için İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü çatısı altında insan kaynağının geliştirilmesi çerçevesinde önemsenerek yürütülmesi gerekmektedir.

İdarenin stratejik planları, “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” doğrultusunda mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmıştır. İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyaçlarıyla performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı, “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır. İdarenin mali yıl bütçesi, MİBMY ile stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlanmaktadır.

İdare, iç denetim birimiyle koordineli olarak risk yönetim çalışmalarını yürütmektedir.

Sistemli bir şekilde analizler yapılarak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskler tanımlanarak değerlendirilmekte ve önlemler belirlenmektedir. Risk çalışmaları insan kaynağı gerektiren, üzerinde daha detaylı çalışma yapılması gereken bir aşamadadır.

Ön mali kontrol sistemi, iç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin usul ve esaslara uygun olarak yeniden tasarlanmalı ve harcama birimleri ve mali hizmetler biriminin ön mali kontrol sorumluluklarını idare özelinde belirleyen bir yönerge ile düzenlenmesi gereklidir.

Yönetim bilgisi ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bilgi sistemleri genel olarak belediyelere yazılım desteği sağlayan firmalardan sağlanmaktadır. Veri kayıt ve dosyalama sistemleri de aynı temele dayanmaktadır. Ayrıca ihtiyaca göre bütünleşik olmayan yazılımlar da kullanılmaktadır. Buna rağmen bu yazılım ortamı doğru şekilde raporlama yapılabilmesi açısından, gerek kullanıcı yetersizlikleri gerekse yazılım ortamının eksiklikleri sebebiyle iyileştirilmesi gereken bir yapıdadır.

İdare faaliyet raporlarını faaliyet sonuçlarını içerecek şekilde sahip olduğu bilgi sistemleri ve veri kaynaklarını kullanarak düzenli olarak hazırlamakta ve kurumun web sayfasında yayımlamaktadır.

www.balioglu.net

Kurumda bilgi güvenliği yönetiminin standartlara uygun şekilde kurulmuş olduğu söylenemez. Yapılan çalışmalar henüz sonuçlandırılamamıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu görevlendirilmiş buna rağmen iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesi ve değerlendirme raporuna dayalı bir yenileme ve iyileştirme çabası görülmemektedir. Bu çerçevede iç kontrol izleme ve değerlendirmelerinde ilerleme kaydedilemediği gözlemlenmektedir. İdarenin bağımsız, iç kontrol uygulamaları hakkında danışmanlık sağlayabilecek bir iç denetim birimi bulunmaktadır. İç denetim birimi, müdürlükler bazında programlı süreç denetimi yürütmektedir.

İzleme standardı, iç kontrol sisteminin güçlendirilmesi ve sürdürülebilirliğe ilişkin koşullar içerir. İdare, yönetici görüşlerini, iç ve dış denetim raporlarındaki bulguları, talep ve şikâyetler gibi bilgi kaynaklarını kullanarak eylemleri ve kontrol faaliyetlerini gözden geçirmeli ve sistemini güncellemelidir. İdarenin kurduğu iç kontrol sisteminin en zayıf halkası izleme ve değerlendirme standardının gereğinin yerine getirilmemesidir.

Sadece iç kontrol bileşenleri hakkında bir kontrol oluşturmak yeterli değildir. Bu kontrollerin çalışması ve yazılanların kağıt üstünde kalmamasının temini gerekir. Nitekim bazı

eylemlerin birbirini takiben diğer eylem planlarında da yer almasının önüne geçilemez.

Bir kontrol "yazılı olarak" oluşturulduktan sonra bizzat çalışıyor olmasını sağlamak, son olarak da "etkin çalışmasının sağlamak" gerekir. Bu da izleme, değerlendirme ve yeni kontrol ve eylemler geliştirmek yoluyla olmaktadır. Bu itibarla öncelikle iç kontrol bileşenlerinin çalışması ve takiben etkinliğinin sağlanması ile güvence sağlayan bir kontrol yapısına ulaşılmış olacaktır.

Belediyenin iç kontrol sistemini düzenli olarak değerlendirmeye tabi tutarak gerekli önlemleri almadığı anlaşılmıştır. Sonuç olarak, Belediyenin kurduğu iç kontrol sisteminin birçok yönüyle yeniden ele alınarak güncellenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

# 6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bartın Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

# 7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

## A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

**BULGU 1: Belediyenin Doğalgaz Dağıtım Şirketindeki Ortaklık Hissesinin Muhasebe Kayıtlarına Alınmamış Olması**

Belediyenin doğalgaz dağıtım şirketindeki ortaklık hissesinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında takibinin yapılmadığı görülmüştür.

MİBMY'nin "241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı" başlıklı 181'inci maddesinde; bu hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 182'nci maddesinde; mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği belirtilmektedir.

4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesinde;

*"Kuruldan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır."* denilmektedir.

Bartın il sınırları içerisinde doğalgaz hususu ile ilgili faaliyet gösteren şirket Akmercan Batıkar Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ'dir. Bartın Belediyesinin bu şirkete ortak olduğu görülmekle birlikte söz konusu ortaklık hissesinin 241 nolu hesapta takibinin yapılmamış olması, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 100.000,00 TL eksik görünmesine sebep olmaktadır.

Belediyenin doğalgaz dağıtım şirketi ortaklık hissesi tutarının 10.03.2021 tarih 2769 yevmiye ile 241 nolu hesapta muhasebe kayıtlarına alındığı ifade edilmiştir. Ancak 2021 yılında yapılan doğru kayıt 2020 yılı bilançosundaoluşan hatalı durumu değiştirmemektedir

www.balioglu.net

**BULGU 2: Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması**

Belediyenin tasarrufundaki taşınmazların değer tespitlerinin yapılmadığı ve muhasebe hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde; tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemiyorsa rayiç bedel üzerinden kayıtlara alınacağı belirtilmiştir.

Ancak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in Geçici 1'inci maddesi ile kamu idarelerine, değer tespitlerini sonuçlandırıp taşınmazlarını gerçek değeri üzerinden raporlamaları için 31.12.2017 tarihine kadar süre tanınmıştır. Benzer bir düzenlemeye taşınmazların muhasebeleştirilmesine ilişkin çerçevenin çizildiği GYMY'nin 26'ncı maddesinde de yer verilmiştir.

Tapuda kayıtlı taşınmazlar ile ilgili değer tespitinin yapılmadığı ve bu taşınmazların her biri için muhasebede kayıtlı tutarın Belediye tarafından bilinmediği tespit edilmiştir.

Taşınmazların değer tespitleri ile ilgili çalışmaların yapılmakta olduğu ifade edilmiş olmakla birlikte çalışmalar henüz tamamlanmamıştır.

Bu taşınmazların Taşınmaz Malların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre değerlerinin belirlenmesi ve MİBMY hükümlerine göre muhasebe kayıtlarının yapılarak Belediyenin mali tablolarında gösterilmesi gerekmektedir.

**BULGU 3: Gider Taahhütleri ile Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının Bazı Sözleşmelerde Kullanılmaması**

Belediyenin ihale mevzuatı uyarınca düzenlediği bazı sözleşmelerde Gider Taahhütleri Hesabı ile Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabını kullanmadığı tespit edilmiştir.

MİBMY'nin 450'nci maddesinde; yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarıyla bunlardan yerine getirilenler ve feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için 920 Gider Taahhütleri Hesabının kullanılacağı belirtilmekte, hesabın işleyişi ise 451'inci maddede açıklanmaktadır.

Diğer taraftan, adı geçen Yönetmelik'in 452'nci maddesinde ise 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının da gider taahhütleri hesabına borç ve alacak yazılan tutarların kaydedilmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bahsi geçen mevzuat hükümleri kapsamında 920 ve 921 nolu hesaplara ihale mevzuatına uygun olarak sözleşme yapılan tüm iş ve işlemlerin taahhüt tutarlarının kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Belediyenin ihale mevzuatı kapsamında yaptığı sözleşmeli bazı işlemlerinin taahhüt tutarlarının bahsi geçen hesaplara kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Dolayısıyla, Belediyece bu mevzuata aykırılığın düzeltilmesi ve bilanço dipnotlarının doğru ve güvenilir bilgiyi sunması sağlanmalıdır.

**BULGU 4: İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Yanlış Kullanılması**

Belediyenin ticari faaliyet kapsamına girmeyen mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödenen katma değer vergisinin (KDV) indirim konusu yapılamayacak olmasına rağmen 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmek suretiyle indirim konusu yapıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 1/3-g maddesinde; genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "1.B.2 Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar ile Mesleki Kuruluşların Vergilendirilmesi" başlıklı bölümünde;

*"3065 sayılı Kanunun (1/3-g) maddesinde sayılan; genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir. "* düzenlemesi yer almıştır.

www.balioglu.net

Bu mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet niteliği bulunmayan faaliyetlerinin verginin konusuna dâhil edilmemesi gerekir.

MİBMY'nin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğini açıklayan 153'üncü maddesine göre, mahalli idareler bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir.

Buna göre belediyeler satışa konu olmayan mal ve hizmet alımları için ödediği KDV'yi indirim konusu yapamayacaklardır. İndirim konusu yapılmayacak bu tutarların yapılan alımın mahiyetine göre 630 Giderler Hesabına veya bilançoda yer alan bir varlığa ait ise ilgili varlık hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, ticari faaliyet kapsamına girmeyen bazı mal ve hizmet alımlarına ait KDV'nin 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedildiği görülmüştür. Sadece ticari faaliyet kapsamındaki satışa konu olan mal ve hizmetler söz konusu olduğunda KDV'nin 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmesi gerektiğinden Su İşleri Müdürlüğü, Ulaştırma

Hizmetleri Müdürlüğü, Liman İşletme Müdürlüğü ve İşletme ve İştirakler Müdürlüğüne ait ve satışa konu olan mal ve hizmet alımlarında 191 İndirilecek KDV Hesabının kullanılması imkan dâhilindedir.

Belediyenin ticari faaliyet kapsamına girmeyen, çeşitli mal ve hizmet alımlarına ilişkin KDV'yi indirim konusu yaparak 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydetmesi neticesinde, 190 Devreden KDV Hesabının yüksek görülmesine ve 630 Giderler Hesabının veya varlık hesaplarının düşük görülmesine neden olunmuştur.

191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının 3065 Sayılı KDV Kanunu'na göre indirim konusu yapılacak alımlarda kullanıldığı ve 2021 yılında sehven yapılan kaydın düzeltildiği belirtilmiş ise de bu husus 2020 bilançosunda yapılan hatayı değiştirmemektedir.

**BULGU 5: Tahsis Edilmiş ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Eksik Görünmesi**

www.balioglu.net

Belediyeye tahsis edilen ve Belediyenin tahsis ettiği taşınmazların muhasebe kayıtlarında eksik göründüğü tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik ile kamu idarelerine yalnızca mülkiyetinde olan taşınmazların değil, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların da kaydını tutma ve icmal cetvellerini hazırlama sorumluluğu tevdi edilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in 7'nci maddesine göre ise; tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydının Ek 6'daki "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu"nda yer alan bilgileri içerecek şekilde doldurulması gerekmektedir.

MİBMY'nin 193'üncü maddesinde; idareye tahsis edilen binaların kuruma hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 252 Binalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak ve varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği; tahsise konu edilen binaların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Detay Hesap Planına göre; tahsis edilen taşınmazların 252.02 hesabında, tahsisli kullanılan taşınmazların ise 252.03 hesabında izlenmesi gerekir.

Yukarıdaki mevzuattan anlaşılacağı üzere, Belediye diğer kamu idareleri tarafından kendisine tahsis edilen taşınmazları ve kendisinin diğer kurumlara tahsis ettiği taşınmazları muhasebe kayıtlarında izlemeli ve tahsis edilen bu taşınmazın maliyet bedelini ilgisine göre 252 Binalar Hesaplarının borç/alacak kısmına, bu hesabın karşılığında ise 500 Net Değer Hesabına alacak/borç olarak kaydetmelidir.

Yapılan incelemede, Belediyeye tahsis edilmiş sekiz adet taşınmaz ve Belediyenin diğer kurumlara tahsis ettiği dokuz adet taşınmazının olduğu, bu taşınmazların değerlerinin bilinmediği ve 252 Binalar Hesabı, 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Belediyeye tahsis edilen taşınmazların söz konusu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ilgili varlık ve özkaynak hesaplarına alınmamasının mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilediği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

**BULGU 6: Ekonomik Değer Taşıyan Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında İzlenmemesi**

Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin hesaplarının incelenmesi neticesinde, bilgisayar yazılımı alımlarının 260 Haklar Hesabı ile aktifleştirilmesi gerekirken doğrudan 630 Giderler Hesabı ile giderleştirildiği tespit edilmiştir.

MİBMY'nin "260 Haklar Hesabı" başlıklı 210'uncu maddesinde; bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Mezkur Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 211'inci maddesinde de, haklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir.

Belediyede, hizmetlerde kullanılmak üzere bilgisayar yazılım programları satın alınmış ve bu bilgisayar programları için ödeme yapılmıştır. Söz konusu programlara ilişkin harcamalar belirli alanlarda kullanma ve yararlanma hak ve yetkisi sağlayan, ekonomik değer taşıyan harcamalardır. Bu bağlamda yapılan incelemede, söz konusu harcamaların 260 Haklar Hesabı yerine 630 Giderler Hesabına kaydedildiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, 2020 yılında alımı yapılan yazılım ve lisans sistemi gibi maddi olmayan duran varlıkların, 260 Haklar Hesabında izlenilmesi ve bu hesaptaki tutarların tamamına yıl sonunda amortisman ayrılması gerekmektedir.

**BULGU 7: Gelecek Aylara ve Yıllara Ait Gelirlerin Cari Yılın Geliri Olarak Kaydedilmesi**

Belediye tarafından peşin olarak tahsil edilen kira gelirleri muhasebeleştirilirken, gelecek aylara ve yıllara ait gelirlerin, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmeyerek bu yılın geliri gibi kaydedildiği tespit edilmiştir.

GYMY'nin 5'inci maddesinde; dönemsellik kavramı; kamu idarelerinin faaliyetlerinin, belirli dönemlerde raporlanacağı ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanacağı şeklinde ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in 16'ncı maddesinde ise; kamu hesaplarının mali yıl esasına göre tutulacağı, kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

MİBMY'nin 286 ve 288'inci maddelerinde; 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının niteliği ve işleyişi; 335 ve 337'nci maddelerinde ise; 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının niteliği ve işleyişi açıklanmıştır. Peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600 Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Peşin tahsil edilmiş kira gelirlerinden o yıla ait olanların 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, faaliyet dönemini takip eden yıllara ait olanların 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına ve ilgili ay sonlarında 600 Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Peşin tahsil edilmiş kira gelirlerinin her ayın sonunda 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabından 600 Gelirler Hesabına aktarılması ve dönem sonunda da vadesi bir yılın altına düşenlerin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabından 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, peşin tahsil edilmiş kira gelirlerinin yıl içerisinde tamamının doğrudan 600 Gelirler Hesabına kaydedilmiştir. Dolayısıyla gelecek faaliyet dönemine ait

gelirlerin, cari yıl faaliyet geliri olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, mevzuata uygun kayıtların yapılmaması 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının ve 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının toplam 219.157,92 TL eksik görünmesine, 600 Gelir Hesabının aynı tutar kadar fazla görünmesine neden olmuştur.

**BULGU 8: İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli Tutarları ile Mali Tablolarda Yer Alan Tutarların Uyuşmaması**

Taşınır hesaplarının bilançodaki tutarları ile İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetvelindeki tutarların birbiri ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri 5018 sayılı KMYKK'nın taşınır işlemlerine ilişkin hükümlerine dayanılarak çıkarılan Taşınır Mal Yönetmeliği uyarınca taşınır kayıtlarını tutmak ve mali yılsonunda Taşınır Yönetim Hesabını düzenlemekle yükümlü kılınmıştır.

www.balioglu.net

Yönetmelik'in 34'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında; taşınır mal yönetim hesabının, taşınır kayıt yetkilisi tarafından harcama birimleri itibarıyla hazırlanacağı ve taşınır kontrol yetkilisince kayıt ve belgeler ile mali tablolara uygunluğu kontrol edilerek imzalanacağı belirtilmiştir. Maddenin devamında ise taşınır mal yönetim hesabını oluşturan cetveller; yılsonu sayımına ilişkin sayım tutanağı, taşınır sayım ve döküm cetveli, harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetveli ve yılsonu itibarıyla en son düzenlenen taşınır işlem fişinin sıra numarasını gösterir tutanak olarak sayılmıştır.

Yönetmelik'in aynı maddesinde; muhasebe yetkililerinin gönderilen taşınır yönetim hesabı cetvellerindeki kayıtları muhasebe kayıtlarıyla karşılaştırıp uygunluğunu onayladıktan sonra harcama yetkilisine geri göndereceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'in "Taşınır Giriş ve Çıkış İşlemlerinin Muhasebe Birimine Bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde ise; taşınır giriş ve çıkış kayıtlarının muhasebe birimlerine hangi süreler itibarıyla bildirileceği düzenlenmiştir. Bu madde uyarınca, yıl içinde giriş veya çıkışı yapılan taşınırların belirli sürelerle ve en geç yılsonu itibarıyla muhasebe birimine bildirilmiş olması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetvelinde görünen tutarlar ile muhasebe kayıtlarında görünen tutarların birbiriyle uyumlu olması gerektiği anlaşılmaktadır. Ancak, denetlenen kamu

idaresinde bu tutarların uyuşmadığı, alımı yapılan taşınırların 150, 253 ve 255 hesaplarına kaydının yapılmayıp doğrudan giderleştirildiği, taşınır kayıtlarının ve dolayısıyla takibinin sağlıklı bir şekilde işlemediği tespit edilmiş olup hesap bazında aradaki farklılıklara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

**Tablo 8: Bilanço ve Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli Farkları**

| Taşınır Hesabının Adı ve Kodu | Bilançoda Yer Alan Tutarlar (TL) | Taşınır Mal Yönetimi Hesap Cetvelindeki Tutarları (TL) |
|---|---|---|
| 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 4.469.402,87 | 4.535.980,24 |
| 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı | 3.760.677,09 | 3.785.250,72 |
| 255 Demirbaşlar Hesabı | 4.879.930,63 | 4.294.984,49 |

Yukarıda yer alan tablodan da görüleceği üzere; ayrıntılı hesap cetveli ile bilançodaki tutarların farklı olması nedeniyle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı 66.577,37 TL eksik; 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı 24.573,63 TL eksik ve 255 Demirbaşlar Hesabı 584.946,14 TL fazla görünmektedir. Bu durum, taşınır kayıtlarının ve takibinin sağlıklı bir şekilde işlemediğini ortaya koymaktadır.

Muhasebe kayıtlarının ön muhasebe aşamasında kontrol ve takibine yönelik çalışma başlatıldığı ifade edilmiş olmakla birlikte 2020 yılsonu itibariyle taşınır hesaplarının Bilançodaki tutarları ile İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli tutarları birbiri ile uyumlu değildir.

## B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

**BULGU 1: Mevduatların Bir Kısmının Mevzuat Hükümlerine Uygun Olarak Vadeli Hesaplarda Değerlendirilmemesi**

Belediyenin mevduatlarının bir kısmını Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda vadeli hesaplarda değerlendirmediği görülmüştür.

Bu Yönetmelik, kamu kuramlarının mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ve takibini teminen Kamu Haznedarlığına ilişkin esas ve usulleri belirlemek amacını taşımaktadır.

www.balioglu.net

Kurumların mali kaynaklarını değerlendirmesinde elde edebileceği ayni veya nakdi tek menfaat faiz veya kâr payıdır. Genel bütçe dışındaki kamu idarelerinin kendi bütçeleri ve tasarrufları altında bulunan mali kaynağı değerlendirme araçlarından biri Yönetmelik'in "Uygulama ve kullanılacak araçlar" başlıklı 5'inci maddesinde belirtilen TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabıdır.

Belirtilen Yönetmelik'in "Kaynakların değerlendirilmesi ve nemalandırma*"* başlıklı 6'ncı maddesinde; kurumların mevduat olarak değerlendirmeyi öngördükleri mali kaynakları için vadeli mevduat oranının Yönetmelik ekinde yer alan ve ilgili vadelere karşılık gelen oranlardan daha yüksek olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediyenin mali kaynaklarının Yönetmelik doğrultusunda kamu bankalarında açılan hesaplarda tutulmakta olduğu, ancak bahse konu hesapların bir kısmının vadesiz mevduat hesabı olduğu tespit edilmiştir. Bu mevduatların gecelik, haftalık veya aylık vadeli hesaplarda nemalandırılmadığı görülmüştür. Mevduatların kısa sürelerde olsa bile banka hesaplarında bulunduğu dikkate alındığında, mevduatlar gecelik veya haftalık vadeli hesaplarda değerlendirildiği takdirde faiz geliri elde edilecektir.

www.balioglu.net

Vadesiz hesaplardaki mevduatların Yönetmelik ekinde yer alan gecelik, haftalık veya aylık vadeli hesaplarda değerlendirilmemesi gelir kaybına neden olmaktadır.

Belediyeye ait mevduatların Yönetmelik uyarınca vadeli hesaplara aktarımının 2021 yılındayapıldığı ifade edilmekle birlikte 2020 yılsonu itibariyle herhangi bir çalışma mevcut değildir.

Sonuç olarak, Belediyenin kendi bütçesinde ve tasarrufu altında bulunan mali kaynaklarını faiz geliri elde edebilecek şekilde değerlendirmesi, kaynakların mevzuata uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli kullanılması konusunda önem arz etmektedir.

**BULGU 2: Sayıştay İlamlarının Gereğinin Yerine Getirilmemesi**

Belediyenin gelir, kayıt ve belgeleri ile Sayıştay İlamları Cetvelinin incelenmesi sonucunda, 2012 ve 2013 yıllarına ait kesinleşen muhtelif tutarlı Sayıştay ilamlarının tahsil edilmediği görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesinde; Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirileceği ve ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden, kamu idarelerinin üst yöneticilerinin sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, kesinleşen Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde tahsil edilmesi gerektiğinden 2012 ve 2013 yılı Sayıştay ilamlarında yer alan tutarlardan kesinleşmiş olanların tahsil edilmeleri gerekmektedir.

**BULGU 3: Verilen Ön Ödemelerin Avans Hesaplarında Takip Edilmemesi**

Belediyece Devlet Malzeme Ofisinden (DMO) alınan bazı alımlar ile TÜPRAŞ'tan yapılan alımlar için verilen ön ödemelerin 160 İş Avans ve Kredileri Hesabında takip edilmediği görülmüştür.

5018 sayılı KMYKK'nın 35'inci maddesinde; harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

MİBMY'nin "16 Ön Ödemeler" başlıklı 123'üncü maddesinde; bu hesap grubunun bütçe içi veya bütçe dışı olarak veyahut emanet niteliğindeki hesaplardan verilen ön ödeme niteliğindeki her türlü avans, kredi ve akreditifler ile mahsup dönemine aktarılan avans ve kredilerin izlenmesi için kullanılacağı;

Aynı Yönetmelik'in "160 İş Avans ve Kredileri Hesabı" başlıklı 124'üncü maddesinde ise; bu hesabın kurumca mevzuatı gereğince bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen iş avans ve kredilerinin izlenmesi için kullanılacağı;

"Hesabın işleyişi" başlıklı 126'ncı maddesinde; mutemetlere verilen avansların 160 İş Avans ve Kredileri Hesabına borç, ödenmesi gereken tutarın 100 Kasa Hesabı veya 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedileceği;

Verilen iş avans ve kredilerinden yapılan giderlere ilişkin kanıtlayıcı belgeler geldiğinde harcama tutarının, bir taraftan 160 İş Avans ve Kredileri Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına ya da varlığa dönüştürülecek bir harcama unsuru ise ilgili varlık hesabına borç; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede ise; DMO'dan yapılan bazı alımlar ve TÜPRAŞ'tan yapılan alımların tamamı için verilen avansların 160 İş Avans ve Kredileri Hesabına kaydedilmediği doğrudan 630 Giderler Hesabına bu avans tutarlarının kaydedildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Dolayısıyla, ön ödeme uygulamalarının mevzuata uygun şekilde kaydedilmesi gerekmektedir.

DMO ve TÜPRAŞ ödemelerinin 160 İş Avans ve Kredileri Hesabında takip edilmeye başlandığı ifade edilmiş ise de bu hususun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

**BULGU 4: Verilen Güvence Bedellerinin Uzun Vadeli Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Takip Edilmemesi**

Belediye tarafından elektrik ve doğalgaz aboneliklerine ilişkin olarak idarelere verilen güvence bedelleri uzun vadeli olmalarına rağmen uzun vadeli 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı yerine kısa vadeli 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında muhasebeleştirilmiştir.

MİBMY'nin 95'inci maddesinde; kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılacağı; aynı Yönetmelik'in 168'inci maddesinde ise; kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediye tarafından elektrik ve doğalgaz abonelikleri için geri alınmak üzere ilgili idarelere verilen depozitoların vadesinin bir yıldan uzun olmasına rağmen 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi sonucunda 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının bilançoda görünmemesine ve 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının fazla görünmesine neden olunmuştur.

Yukarıda yer verilen mevzuat uyarınca, elektrik ve doğalgaz abonelikleri için ilgili idarelere verilen güvence bedellerinin sürelerine göre ve dönemsellik ilkesine uygun olarak 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı veya 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

**BULGU 5: Hurdaya Ayrılan Taşınırlar İçin Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Kullanılmaması**

Belediyece yıl içinde hurdaya ayrılan taşınırlar için 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

MİBMY'nin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının niteliğini açıklayan 224'üncü maddesinde; bu hesabın çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 225'inci maddesinde ise; kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; hurdaya ayrılan taşınır malzemelerin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydının yapılması gerekmektedir. Ancak, Belediye tarafından 2020 yılı içerisinde hurdaya ayrılan taşınırın tutarlarının takip edilmemesi ve 294 ve 299 nolu hesaplara kaydedilmemesi dolayısıyla, Belediyenin 2020 yılı bilançosunda 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı görünmemektedir.

**BULGU 6: Uzun Vadeli Alınan Depozito ve Teminatlar İçin İlgili Hesabın Kullanılmaması**

Belediyece nakden tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek kesin teminatlar ile bir yıldan uzun süreli olan su depozitolarının 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

MİBMY'nin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 257'nci maddesinde; bu hesabın, mevzuatları gereği belirli olmayan bir vade ile vadesiz ve/veya bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mezkur Yönetmelik'in 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesabın

Niteliği" başlıklı 320'nci maddesinde ise; bu hesabın, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Ancak yapılan incelemede, Belediye tarafından nakden veya mahsuben tahsil edilen bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların, iade vadeleri dikkate alınarak ilgili hesaplarda izlenmediği ve alınan depozito ve teminat tutarının tamamının Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar ana hesap grubunda yer alan 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca, bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının; nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatlar için ise 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılması gerekmektedir. Alınan depozito ve teminatların vadeleri dikkate alınarak ilgili hesaplarda izlenmemesi muhasebenin dönemsellik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

Uzun vadeli alınan depozito ve teminatlar ile ilgili olarak 30.04.2021 tarih ve 5461 yevmiye ile düzeltme kaydı yapıldığı ifade edilmiş olmakla birlikte 2020 yılı bilançosunda hata devam etmektedir.

**BULGU 7: Belediye Şirket İşçilerine Ödenen Kıdem Tazminatlarının Alt İşverenlere Rücu Edilmemesi**

4734 sayılı KİK uyarınca Belediyede personele dayalı hizmet alımları kapsamında çalıştırılan ve daha sonra 696 sayılı KHK ile Belediye şirket işçisi olarak çalışan personelden iş sözleşmesi kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona eren işçilere Belediye tarafından müteselsil sorumluluğu sebebiyle ödenen kıdem tazminatlarının, borcun nihai yükümlüsü olan alt işverenlere rücu edilmediği görülmüştür.

4857 sayılı İK'nin 2'nci maddesinde; asıl işveren ve alt işverenin işçilerine karşı doğan yükümlülüklerinden birlikte sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında kamu işverenlerinin kıdem tazminatından sorumluluğu ile ilgili olarak 11.09.2014 tarihinde yürürlüğe giren 6552 sayılı Kanun'un 8'inci maddesiyle 4857 sayılı Kanun'un 112'nci maddesine fıkralar eklenmiştir. Bu kapsamda Kanun'un 112'nci maddesine eklenen ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarda; Kanun

kapsamında yer alan işçilerin iş sözleşmesinin kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde sona ermesi hâlinde işçilerin kıdem tazminatlarının çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından ödeneğin yeterli olup olmadığına bakılmaksızın doğrudan işçinin banka hesabına ödeneceği belirtilmiştir.

21.02.2019 tarihli ve 7166 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle 4857 sayılı İK'nun 112'nci maddesine eklenen;

" *4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilere, 11/9/2014 tarihinden sonra imzalanan ihale sözleşmeleri kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde 11/9/2014 tarihinden sonra geçen süreye ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan kıdem tazminatı ödemeleri için sözleşmesinde kıdem tazminatı ödemesinden ötürü alt işverene rücu edileceğine dair açık bir hükme yer verilmemişse alt işverenlere rücu edilmez. "* hükmü, Anayasa Mahkemesinin 19.09.2019 tarih, E.; 2019/42, K.; 2019/73 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

www.balioglu.net

Anayasa Mahkemesi gerekçeli kararında;

4857 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde öngörülen müteselsil sorumluluk ilişkisi gereğince kamu (asıl) işvereninin, alt işvereninin işçilerine karşı o işyeriyle ilgili olarak; Kanun'dan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumlu olduğunu ve işçilik alacağı olan kıdem tazminatının da bu kapsamda yer aldığını,

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 167'nci maddesinin müteselsil borçlulukta iç ilişkiyi düzenlediğini, anılan maddede, aksi kararlaştırılmadıkça veya borçlular arasındaki hukuki ilişkinin niteliğinden anlaşılmadıkça borçlulardan her birinin alacaklıya yapılan ifadan, birbirlerine karşı eşit paylarla sorumlu olacaklarının belirtildiğini, kendisine düşen paydan fazla ödemede bulunan asıl işverenin bu kapsamda alt işvereninin işçisine yaptığı kıdem tazminatı ödemeleriyle ilgili olarak alt işverenine rücu edebileceği düzenlemesinin yer aldığını,

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmesine taraf olan alt yüklenicilere karşı sözleşmede açık hüküm bulunması dışında rücu yolunun kapatılması düzenlemesinin anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğunu belirtmiştir.

4857 sayılı Kanun'un 112'nci maddesinde; Kanun kapsamında yer alan işçilerin iş

sözleşmesinin kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde sona ermesi halinde işçilerin kıdem tazminatlarının çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından ödeneğin yeterli olup olmadığına bakılmaksızın doğrudan işçinin banka hesabına ödeneceği belirtilmiştir.

Anılan kurallarla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar hakkında vermiş olduğu çeşitli kararlarında Yargıtay; Kanun'un 112'nci maddesinde yapılan değişikliğin kamu kurumları açısından kıdem tazminatından sorumluluğun yalnızca son işveren kamu kurumuyla sınırlandırılıp sınırlandırılmadığı hususuyla ilgili olduğunu, kamu ihale mevzuatına tabi alt işverenlik sözleşmeleri kapsamında çalışanların kıdem tazminatının salt son kamu kurumunda ödeneceğinin öngörülmesinin kamu işverenlerinin alt işverenlere rücu hakkını ortadan kaldırmayacağını belirtmiştir. (Yargıtay 22. Hukuk Dairesi, E.2016/707, K.2018/24754, 19.11.2018)

Asıl işveren davacı kurumun, davalı şirket tarafından çalıştırılan işçinin açmış olduğu dava sonrasında ödemek zorunda kaldığı miktarın rücuen tahsili istemine ilişkin davada Yargıtay; dava konusu olayda 4857 sayılı İK'nın 2/6'ncı maddesi gereğince davacı ile davalı arasında asıl işveren-alt işveren ilişkisi mevcut olduğunu, asıl işverenin, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak İK'nında kaynaklanan yükümlülükler nedeniyle, alt işverenle birlikte müteselsilen sorumlu olduğunu, bu düzenlemenin işçi alacağının güvence altına alınması amacıyla yapıldığını ve sadece işçilere karşı bir sorumluluk olduğunu, asıl ve alt işveren arasındaki ilişkide ise iş hukukunun değil, Borçlar Kanunu'nun esas alınması gerektiğini, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 167'nci maddesi gereğince; aksi kararlaştırılmadıkça müteselsil borçlulardan her birinin alacaklıya yapılan ifadan birbirlerine karşı genel olarak eşit paylarla sorumlu oldukları, Kanun'dan doğan teselsül gereğince borcu ödemiş olan müteselsil borçlunun, ödediği miktarın iç ilişkide borcun nihai yükümlüsü olan borçludan rücuen tahsilini talep edebileceğini belirtmiştir. (Yargıtay 13. Hukuk Dairesi, 19.12.2017 gün ve E. 2016/2957, K.2017/12716)

Buna göre; asıl işverenin (idarenin) alt işveren işçilerine karşı 4857 sayılı İK ve iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte (müteselsilen) sorumlu olduğu, 4857 sayılı İK'nın 2 ve 112'nci maddelerindeki düzenlemelerin işçi alacağının güvence altına alınması ve işçiye kolaylık sağlanması amacıyla yapıldığı ve kamu işverenlerinin alt işverenlere rücu hakkını ortadan kaldırmadığı ve asıl ve alt işveren arasındaki ilişkide 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun uygulanması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; 4734 sayılı KİK uyarınca, Belediyede personele dayalı hizmet

www.balioglu.net

alımları kapsamında çalıştırılan ve daha sonra 696 sayılı KHK ile Belediye şirket işçisi olarak çalışan personelden iş sözleşmesi kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona eren işçilere Belediye tarafından ödenen kıdem tazminatının alt işverenlere rücu edilmediği görülmüştür.

Bu itibarla, Belediyenin ödediği kıdem tazminatı tutarını, işçinin her bir alt işveren nezdinde geçen dönemi ile sınırlı olması kaydıyla, öncelikle alt işverenlerden bir yazıyla istemesi; kıdem tazminatı tutarlarının alt işverenler tarafından ödenmemesi durumunda ise ödenen tutarların borçludan rücuen tahsili için dava açması gerekir.

Belediye şirket işçilerine ödenen kıdem tazminatlarının alt işverene rücu edilmesi ile ilgili çalışmaların başladığı ifade edilse de 2020 yılı içerisinde bu hususa ilişkin çalışma yapılmamıştır.

**BULGU 8: Bazı Harcamalara Ait Ödenek ve Bütçe Giderleri Kayıtlarının Hatalı Yapılması**

www.balioglu.net

Spor kulüplerine yapılan nakdi yardımlar ile iş makinası ve römorkör kiralama hizmet alımlarının hatalı bütçe tertibi ödeneklerinden ödendiği ve bu alımlara ilişkin bütçe giderleri muhasebe kayıtlarının hatalı yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hüküm Bulunmayan Haller" başlıklı 508'inci maddesinde; bütçeye ilişkin olarak bu Yönetmelik'te hüküm bulunmayan ve ihtiyaç duyulan hallerde, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için yapılan düzenlemelerin esas alınacağı ifade edilmiştir.

2020-2022 Dönemi Bütçe Çağrısı ve Bütçe Hazırlama Rehberi'nde; spor kulüplerine yapılan nakdi yardımların 05.03 kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler tertibinden ödeneceği, iş makinası ve yüzer taşıt kiralamalarının 03.05 hizmet alımları tertibinden ödeneceği, idareye ait menkul malların büyük onarımlarına ilişkin kiralama giderlerinin 06 sermaye giderleri tertibinden ödeneceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında bu ödeneklere ait harcamaların muhasebeleştirilmesinde; dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara yapılan transferlerin 830 bütçe giderinin 05.03.01.01 alt ekonomik kodu bölümüne, iş makineleri kira bedellerinin 830 bütçe giderinin 03.05.05.03 alt ekonomik kodu bölümüne, her türlü yüzer taşıtın kira bedellerinin ise 830 bütçe giderinin 03.05.05.08 alt ekonomik kodu bölümüne

kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede;

Spor kulüplerine yapılan nakdi yardımların, bütçenin 900.05.03 Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler Tertibi yerine 900.05.04 Hane Halkına Yapılan Transferler Tertibinden ödendiği ve bütçe gideri muhasebe kayıtlarının ise 830.05.03.01.01 dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara transferler bölümü yerine 830.05.04.07.90 diğer sosyal amaçlı transferler giderlerine kaydedildiği,

İş makinası ve römorkör kiralama hizmet alım bedellerinin bütçenin 900.03.05 hizmet alımları tertibi yerine 900.06.06 menkul malların büyük onarım giderleri (sermaye giderleri) tertibinden ödendiği ve bütçe gideri muhasebe kayıtlarının ise hizmet alımlarına ait 830.03.05.05.03/07 iş makinası/yüzer taşıt kiralama giderleri yerine sermaye giderlerine ait 830.06.06.06.03/07 iş makinası kiralama giderleri/yüzer taşıt kiralama giderlerine kaydedildiği,

görülmüştür.

Giderlerin ait olduğu ödenek tertibinden ödenmesi ve bütçe giderleri muhasebe kayıtlarının doğru yapılması mali tabloların doğruluğu açısından önem arz etmektedir.

www.balioglu.net

**BULGU 9: Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi**

Belediyenin mülkiyetinde bulunmakla beraber kiraya verilmesi sebebiyle tasarruf yetkisinin kısıtlandığı taşınmazlarına ilişkin bilginin mali tablolarda raporlanmadığı görülmüştür.

MİBMY'nin 42'nci maddesi gereğince kurumların muhasebesi, GYMY'de belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ve ilkeleriyle muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütülecektir. Nazım hesaplara ilişkin ilke ve düzenlemeler de bunlara dâhildir.

GYMY'nin 12'nci maddesinde belirtildiği üzere; Nazım Hesaplar, kamu idarelerinin varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemleri, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini izlemek amacıyla kullanılmakla birlikte mizanda ve bilançonun dipnotunda gösterilir. Kiralama işlemleri, malikin taşınmaz üzerindeki yetkilerini kısıtlayıcı nitelikte olduğundan, idarenin varlıklarıyla, gelirleriyle ve

faaliyet sonuçlarıyla gelecekteki hak ve yükümlülükleriyle doğrudan ilgili olup nazım hesaplara ilişkin ilke ve düzenlemelere tabi işlemlerdir.

MİBMY'nin "990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı" başlıklı 475'inci maddesinde; bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı; 477'nci maddesinde ise; diğer nazım hesaplar hesap grubunda yer alan hesaplara yazılan tutarların 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Ancak yapılan incelemelerde, muhasebe birimine gerekli bilginin aktarılmaması, idare taşınmazlarının tamamının muhasebeleştirilmemesi ve envanterindeki taşınmazların her biri için ayrı ayrı kayıtlı değerin bulunamaması nedeniyle kira konusu taşınmazlar ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmemiştir. Bu sebeple, kiraya verilmiş taşınmazlara ilişkin bilgilerin bilanço dipnotlarında yer almadığı dolayısıyla da mali tabloların söz konusu taşınmazlara ilişkin bilgi sunmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazlardan kiraya verilenlerin kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına kaydedilerek mali tablolarda raporlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

**BULGU 10: İdare Adına Tapuda Kayıtlı Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması**

Belediyenin mülkiyetinde bulunan bazı taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Cins Tashihlerinin Yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde; idarelerce tasarruflarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda taşınmazların mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacağı ve cins tahsisi için gerekli işlemlerin yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediyenin taşınmaz kayıtları incelendiğinde tapu kayıtlarında tarla, kargir ev, fabrika, hayvan pazarı vb. niteliğinde görünen birçok taşınmazı bulunduğu ancak bu taşınmazların bir kısmının fiili olarak arsa, bina vb. durumda olduğu, dolayısıyla söz konusu taşınmazların tapu kayıtlarıyla fiili durumlarının örtüşmediği tespit edilmiştir.

Tapu kayıtları ile fiili durumları farklı olan taşınmazlarla ilgili tespitlerin yapılması ve

tapu kayıtlarının fiili duruma uygun bir şekilde düzeltilmesi için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

**BULGU 11: Taşınmaz Kira Bedellerinin Günün Emsal ve Rayiç Bedellerine Göre Güncellenmemesi**

Belediyeye ait taşınmaz kira bedellerinin günün emsal ve rayiç bedellerini yansıtmadığı ve düşük kaldığı görülmüştür.

Taşınmaz kira dosyalarının incelenmesi sonucunda; taşınmazlara ait kira bedelinin Encümen Kararı ile Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) esas alınarak tespit edildiği ve hesaplanan bedelin yeni yıl kira bedeli olarak uygulandığı, emsal ve rayiç bedel mukayesesinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun'un kira artışını belirleyen maddelerinin, Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi üzerine oluşan yasal boşluğu Yargıtay'ın 18.11.1964 tarih ve E.1964/2 K.1964/4 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı ve çeşitli Yargıtay kararları doldurmuş ve kira bedelinin; olağan rayice göre tespit edilmesi, bu rayiç tespit edilemezse hak ve nefasete uygun olarak ekonomi esaslarına göre artışı öngörülmüştür.

www.balioglu.net

Bu karar sonrası Yargıtay Daireleri ve Kurulları, taraflar arasındaki kira ilişkisinin kurulmasından itibaren 3 yıldan fazla bir zaman geçmiş ise, kural olarak yeni dönem kira bedelinin emsal ve rayiç bedele göre belirlenmesi gerektiği yönünde kararlar vermişlerdir.

Yargıtay'ın 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun dönemindeki bu yerleşik uygulamaları; kira sözleşmelerinde kira bedelinin ilk üç yıl (dönem) Türkiye İstatistik Kurumunca yayınlanan üretici fiyatları endeksindeki artış oranında artırılmasını, dördüncü yılın ise emsal ve rayiç bedele uygun olarak yeniden belirlenmesini gerektirmektedir. Yargıtay yerleşik içtihatlarına konu olan 6570 sayılı Kanun, 01.07.2012 tarihi itibariyle yürürlükten kaldırılmış ve kira sözleşmelerini de düzenleyen 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu yürürlüğe girmiştir.

6098 sayılı Kanun'un kira bedellerinin belirlenmesini düzenleyen 344'üncü maddesi ise; işyeri kiraları bakımından 01.07.2020 tarihine kadar ertelenmiştir. Bu itibarla işyeri kiralarının belirlenmesi konusunda 01.07.2020 tarihine kadar Yargıtay yerleşik içtihatları sonrasında ise 6098 sayılı Borçlar Kanunu uygulanmak durumundadır.

6098 sayılı Kanun'un işyeri kiraları açısından ertelenmiş kira bedelinin belirlenmesini

düzenleyen 344'üncü maddesine göre; kira bedellerinin ilk beş yıl boyunca TÜFE'deki artış oranını geçmemek koşuluyla sözleşmede belirlenen oranda artırılması, beş yıldan uzun süreli veya beş yıldan sonra yenilenen kira sözleşmelerinde ve bundan sonraki her beş yılın sonunda, yeni kira yılında uygulanacak kira bedelinin, TÜFE'deki artış oranı, kiralananın durumu ve emsal kira bedelleri göz önünde tutularak hâkim tarafından belirlenmesi gerekir.

Bahsi geçen madde ile Yargıtay içtihatlarında yerleşik üç yıllık süre yerine, beş yıl süre benimsenmektedir. Yürürlüğü 01.07.2020 tarihine ertelenen bu maddenin, ikinci fıkrasında ise; TÜFE'deki on iki aylık ortalamalara göre değişim oranının esas alınacağına ilişkin hükmün birinci fıkra kapsamında olan kira sözleşmeleri ile akdedilmiş diğer kira sözleşmelerinin yenilenmesinde uygulanacağı ifade edilmiştir. Buna göre 01.07.2020 tarihine kadar kira bedellerinin ilk üç yıl TÜFE'deki on iki aylık ortalamalara göre değişim oranının esas alınarak artırılması, her üç yılın sonunda ise emsale göre belirlenmesi ve 01.07.2020 tarihinden sonra ise her beş yılda bir emsal belirlenmesi gerekir.

Yapılan incelemede, encümen kararı ile taşınmazların yeni kira yılında uygulanacak kira bedelinin, taşınmazın konumu, çevresi, niteliği, kullanım şekli ve emsal ve rayiç kira bedellerini göz önünde bulundurmadan TÜFE oranında artırdığı görülmüştür. Belediye taşınmazlarının ilk kira başlangıçlarının çok eski yıllara dayanması, kira sözleşmelerinin TÜFE oranında artırılması, bu tarihe kadar kira sözleşmelerinde hiç emsal uygulanmaması idareye ait taşınmaz kira bedellerinin emsal ve rayiç kira bedellerine göre çok düşük kalmasına neden olmuştur. Taşınmaz kira bedellerinin günün emsal ve rayiç bedellerine göre güncelleneceği belirtilmiş olmakla birlikte henüz kira bedelleri günün emsal ve rayiç bedellerine göre güncellenmemiştir.

Bu kapsamda; kira bedellerinin ilk beş yıl TÜFE oranında artırılması, her beş yılın sonunda ise her bir kira sözleşmesi itibariyle yeni dönem başlangıcından önce bir komisyon marifetiyle kira bedelinin, TÜFE'deki artış oranı, taşınmazın konumu, çevresi, niteliği, kullanım şekli, gibi kira bedeline etki eden tüm etkenler karşılaştırılarak ve emsal ve rayiç kira bedelleri göz önünde tutularak belirlenmesi ve Belediye tarafından kiracıya yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir.

**BULGU 12: Belediye Sınırları İçinde Yer Alan İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması**

Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren iş yerlerinin önemli bir bölümünden çevre temizlik vergisi tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44'üncü maddesinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Aynı maddede, verginin mükelleflerinin binayı kullananlar olduğu ve mükellefiyetin binanın kullanıma başlanmasından itibaren başlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin 4 ve 5'inci fıkrasında, çevre temizlik vergisi tarifesi belirtilmiş olup; 8'inci fıkrasında; iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi tahakkukunun her yılın ocak ayında yapılacağı ve tahakkuk eden bu verginin her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, belediye sınırları içinde yer alan ve belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden faydalanan tüm iş yerlerinin çevre temizlik vergisine tabi olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan çevre temizlik vergisi mükellefleri ile Bartın Vergi Dairesi Başkanlığından alınan mükellef listesi karşılaştırıldığında 1699 adet iş yeri için çevre temizlik vergisi tahakkukunun yapılmadığı ve 2020 yılı içerisinde 200, 2021 yılı içerisinde 281 mükellef için tahakkuk kaydı yapıldığı, dolayısıyla 1218 iş yerinden bahsi geçen verginin alınmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Belediye sınırları içinde yer alan işyerlerinde çevre temizlik vergisi için eksik görünen tahakkuk ve tahsilatlar için çalışmaların yapıldığı ifade edilmiş olmakla birlikte 2020 yıl sonu itibariyle çalışmalar tamamlanmamıştır.

Vergi Dairesi nezdinde kayıtlı mükellefler ile çevre temizlik vergisi mükellefleri karşılaştırmasında birebir eşleşme beklenemeyecek olsa da idare nezdinde çevre temizlik vergisi mükellefi olarak tahakkuk yapılmamış işyeri sayısının yüksekliği verginin tahakkuku, takibi ve tahsili konusundaki yönetim süreçlerinde kontrol eksikleri bulunduğunu göstermektedir. Uygulama Belediyenin bu kaynaktan sağlaması gereken gelirden mahrum kalmasına ve 600 Gelirler Hesabı ile 800 Bütçe Gelirleri Hesabının olması gerekenden düşük görünmesine neden olmaktadır.

**BULGU 13: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları**

Belediye sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösteren işyerleri olduğu tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri Açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde; yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılamayacağı ve çalıştırılamayacağı belirtilmiştir.

Ruhsat Denetim Müdürlüğünden alınan verilerle vergi dairesinden alınan veriler karşılaştırıldığında belediyenin yetki ve görev sınırları içinde olup da iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan 1897 adet iş yerinin olduğu, 2020 yılı içerisinde bu işyerlerinden yaklaşık 140'ına yakınının ruhsatlandırıldığı tespit edilmiştir.

Belediye tarafından ruhsat verilmiş yerler ile tespit edilen faal diğer işyerleri arasında avukatlık büroları, eczaneler, doktor muayenehaneleri, muhasebe büroları, özel eğitim kurumları, noterler gibi Belediyeden ruhsat almak zorunda olmayan iş yerleri de bulunmaktadır. Ancak, ruhsatsız faaliyet gösterdiği tespit edilen iş yerlerinin çoğunluğunun Belediyeden iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatı alma zorunluluğu bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Sonuç olarak, ruhsatsız faaliyet gösteren işyerlerinin idare nezdinde kayıt altına alınması ve haklarında gerekli işlemlerin yapılmasıyla belediye gelirleri arasında sayılan işyeri açma izin harcının takip ve tahsilatına ilişkin süreçlerin gözden geçirilerek etkinlikle yerine getirilmesi gerekmektedir.

**BULGU 14: İlan ve Reklam Vergisi Mükellefi Bazı İşletmeler İçin İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuklarının Yapılmaması**

Belediye sınırları içerisinde bulunan bazı ilan ve reklam vergisi mükelleflerinin ilan ve reklam vergisi tahakkuk kayıtlarının olmadığı, bazı mükelleflerin ise eksik beyanda bulunduğu, bu nedenle idarenin gelir kaybına uğradığı belirlenmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre belediye ve mücavir alan sınırları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın İlan ve reklam vergisine tabi olduğunu belirtmiştir. İlan ve reklam vergisinin mükellefi ise ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişilerdir.

Bahsi geçen Kanun'un "Tarife ve Nispet" başlıklı 15'inci maddesinde; dükkân, ticari ve sınai müessese ve serbest meslek erbabınca çeşitli yerlere asılan ve takılan her çeşit levha, yazı

ve resim gibi tüm sabit ilan ve reklamların beher metrekaresinden yıllık vergi alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un 16'ncı maddesinde ise; ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirileceği ve belediye meclislerince alınacak karar üzerine iki eşit taksitte ödenebileceği hüküm altına alınmıştır.

Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan ilan ve reklam vergisi mükellef listesi ile Bartın Vergi Dairesi Başkanlığından alınan iş yerleri mükellef listesi karşılaştırıldığında 1201 adet iş yeri için ilan ve reklam vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı ve 2020 yılı içerisinde ise sadece 250'ye yakını için tahakkuk kayıtlarının yapıldığı tespit edilmiştir.

Vergi Dairesi nezdinde kayıtlı mükellefler ile ilan ve reklam vergisi mükellefleri karşılaştırmasında birebir eşleşme beklenemeyecek olsa da idare nezdinde ilan ve reklam vergisi mükellefi olarak tahakkuk yapılmamış işyeri sayısının yüksekliği, verginin tahakkuku, takibi ve tahsili konusunda yönetim süreçlerinde kontrol eksikleri bulunduğunu göstermektedir. Uygulama Belediyenin bu kaynaktan sağlaması gereken gelirden mahrum kalmasına ve 600 Gelirler Hesabı ile 800 Bütçe Gelirleri Hesabının olması gerekenden düşük görünmesine neden olmaktadır.

www.balioglu.net

İlan ve reklam vergisi mükellefleri ile ilgili tespit edilen eksikler için gerekli çalışmaların devam ettiği belirtilmiş olmakla birlikte 2020 yıl sonu itibariyle eksiklikler tamamlanmamıştır.

**BULGU 15: Su ve Kanalizasyon Tesisi Harcamalarına Katılım Payının Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması**

Kamu idaresi gelirlerinin incelenmesinde; su ve kanalizasyon tesisi harcamalarına katılım payının tahakkuk ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı" başlıklı 87'nci maddesi ile "Su Tesisi Harcamalarına Katılma Payı" başlıklı 88'inci maddelerinde belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce beldede yeni içme suyu veya kanalizasyon tesisi yapılması ile ıslah edilmesi halinde dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, su ve kanalizasyon tesisleri harcamalarına katılma payı alınacağı ifade edilmiştir.

Mevzuatta belirtildiği üzere; yeni içme suyu veya kanalizasyon şebekesi yapılması, mevcut olanın ıslah edilmesi veya genişletilmesi durumunda yapılan harcamalara ilişkin katılma payının tahakkuk ve tahsilinin yapılması zorunludur. Kanalizasyon ve su tesisi harcamalarına katılım paylarının nasıl hesaplanacağı ve paydaşlar arasında nasıl dağıtılacağı 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Harcamalara Katılma Payları ile ilgili Hükümlerinin Uygulanmasına ilişkin Yönetmelik'in 5'inci maddesinde açıklanmıştır.

Fakat Belediyede yapılan denetimde; belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesine rağmen bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payının alınmadığı, mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı olmasına rağmen dağıtımın yapıldığı saha dâhilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınmadığı görülmüştür.

Su ve kanalizasyon harcamalarına katılım payı olarak; kanalizasyon bağlantısı talep edenlerden kanalizasyon bağlantı bedelinin, su faturalarının % 30'u oranında kanalizasyon payının, şebeke iştirak bedelinin, bağlantı ve su açma ücretlerinin alındığı belirtilmiştir. harcamalara katılım payı yapılan harcamaların toplamının ilgili gayrimenkullerin sahipleri arasında vergi değeri toplamına oranlanması ile bulunur. Dolayısıyla katılım payı maktu bir tutar olmayıp yapılan harcamaya göre değişmektedir. Dolayısıyla ifade edilen bu ücretler bireysel olarak bir hizmetten yararlanmanın karşılığı alınan ücretlerdir. Bu ücretler su ve kanalizasyon harcamalarına katılım payı olarak nitelendirilemezler.

Dolayısıyla bahsi geçen katılma paylarının tahsil edilmesi sağlanmalıdır.

**BULGU 16: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması**

Belediye sınırları içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

27.12.2012 tarihli ve 28510 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik; elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

www.balioglu.net

Bahsi geçen Yönetmelik'in Geçici 1'inci maddesinde; Bu Yönetmelik kapsamında yer alan ve bu Yönetmelik'in yürürlük tarihinden önce sahip olunan geçiş hakları ve imzalanmış olan anlaşmaların, herhangi bir sebeple sona ermedikleri sürece aynı şartlarda uygulanmaya devam olunacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Belediye tarafından geçiş hakkı bedelinin tahakkuk ve tahsilinin yapılmaması gelir kaybına ve Bilançoda 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600 Gelirler Hesabının olduğundan düşük gözükmesine yol açmaktadır.

Bu itibarla; sözü edilen Yönetmelik hükümleri gereği Belediye tarafından söz konusu tavan tarife tutarlarına göre belirlenen geçiş hakkı bedellerinin tahakkuk ve tahsilatının sağlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takibi için yazı yazılmış olup sürecin takip edildiği ifade edilmiş olmakla birlikte 2020 yılı içerisinde herhangi bir tahsilat gerçekleşmemiştir.

**BULGU 17: İçme Suyu ve Atık Su Arıtma Tesislerinde Kullanılan Elektrik Abone Grubu Tarifesinin Uygun Belirlenmemesi**

Belediyede ödemesi yapılan elektrik faturalarının incelenmesinde; içme suyu ve atık su arıtma tesisleri için sanayi abone grubu yerine ticarethane abone grubu üzerinden elektrik bedeli ödendiği tespit edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) 5999-3 sayılı Kararı ile 31.12.2015 tarih ve 29579 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe giren Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar'ın 3'üncü maddesinde sanayi abone grubunun; 7'nci maddesinde ise ticarethane abone grubunun tanımı yapılmıştır.

Mezkûr Usul ve Esaslar'ın "Sanayi abone grubu" başlıklı 3'üncü maddesinin yedinci

fıkrasında; gerekli ölçü düzenini sağlamaları ve arıtma tesisi olduklarını ilgili mercilerce belgelemeleri halinde, çevre ve insan sağlığını korumak üzere içme suyu ve alıcı ortama verilen sıvı, gaz ve katı zehirli ve zararlı atıkların arıtılması amacıyla kurulan arıtma tesislerinin sanayi abone grubunda değerlendirileceği ifade edilmiştir.

Anılan mevzuatın 7'nci maddesinde ise; bu Usul ve Esaslar'da tanımlanan diğer ana ve alt abone grupları kapsamına girmeyen tüm tüketicilerin ticarethane abone grubu kapsamında olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde Bartın Belediyesine ait içme suyu ve atık su arıtma tesislerinin sanayi abone grubu tarifesinden elektrik enerjisi temin etmesi gerektiği açıktır. Ayrıca, arıtma tesislerine ham su pompalayan ve entegre tesis niteliğinde olan terfi merkezlerinin de arıtma tesislerinin mütemmim cüzü olması nedeniyle sanayi abone grubu içerisinde yer alması gerekmektedir.

Mevcut durumda, içme suyu ve atık su arıtma tesislerine ait elektrik faturaları sanayi abone grubu yerine daha yüksek olan ticarethane abone grubundan tarifelendirilmekte ve ödenmektedir.

www.balioglu.net

Bu itibarla, arıtma tesisleri ve terfi istasyonlarına ilişkin sanayi tarifesi üzerinden abonelik işlemlerinin tamamlanması, kurumca ödenen elektrik faturalarında tasarruf sağlanmasında önemli bir adım teşkil edecektir.

İçme suyu ve atık su arıtma tesislerine ait elektrik faturalarının ticarethane gruplarından sanayi grubuna geçişi konusunda ilgili dağıtım lisansı firmasına yazıyla bildirildiği ancak henüz işlem tesis edilmediği ifade edilmiş olmakla birlikte 2020 yıl sonu itibariyle faturalar ticarethane abone grubundan ödenmeye devam etmektedir.

**BULGU 18: Belediye Tarafından Muafiyet Kapsamındaki Taşınmazları İçin Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi**

Belediye tarafından yapılan elektrik faturası ödemelerinde, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 16'ncı maddesine göre, Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları kapsamında ödenmemesi gereken elektrik tüketim vergisinin ödendiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı BK'nın 16'ncı maddesinde;

*"Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı paylarından muaftır. "* hükmü yer almaktadır.

Anılan hüküm uyarınca, Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık olan, gelir getirmeyen taşınmazlarından olan park ve bahçeler, belediye hizmet binaları, mesleki eğitim kurs binaları, mahalle aralarında yer alan spor sahaları ve kamu hizmeti sunulan diğer binaların inşa ve kullanımlarının katma değer vergisi ile özel iletişim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı payından muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

Ancak Belediyece yapılan elektrik faturası ödemelerinin incelenmesinde, kamu hizmetine tahsis edilen, kamunun yararlanmasına açık olan, gelir getirmeyen taşınmazlarından olan park ve bahçeler, belediye hizmet binaları, mesleki eğitim kurs binaları ve kamu hizmeti sunulan diğer binaların kullanımlarına bağlı elektrik tüketim vergisinin ödendiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Belediye taşınmazlarına ait ödenmemesi gereken elektrik tüketim vergisinin iadesine ilişkin olarak ilgili firmaya yazı yazıldığı ifade edilmekle birlikte 2020 yıl sonu itibariyle elektrik tüketim vergisi ödenmeye devam etmektedir.

Bu durum Belediyenin mali tablolarının gelir ve gider kalemlerinde hataya neden olmaktadır.

**BULGU 19: Kompanzasyon Sisteminin Bakım ve Onarımlarının Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Reaktif Enerji Bedeli Ödenmesi**

Belediye tarafından elektrik sayaçlarına tüketilen reaktif enerji miktarını ölçmek üzere gerekli kompanzasyon sistemlerini kurulduğu, ancak sistemin bakım, onarımlarının yapılmaması ve arızalarının zamanında giderilmemesi nedeniyle reaktif enerji tahakkuk edilmesine sebep olunduğu ve bu bedellerin ödendiği tespit edilmiştir.

31/12/2015 tarihli Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar'ın 13'üncü maddesinde; bu Esaslar'da belirtilen abonelerin kompanzasyon sistemi kurması gerektiği ve bu abonelerin çektikleri aktif enerji miktarının %33'ünü aşan şekilde endüktif reaktif enerji tüketmeleri veya aktif enerji miktarının

%20'sini aşan şekilde kapasitif reaktif enerji vermeleri halinde reaktif enerji tüketim bedeli ödemekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Tüketicilerin önce sistemden çektikleri (endüktif reaktif enerji) ve daha sonra sisteme verdikleri (kapasitif reaktif enerji) reaktif enerjiye ilişkin olarak belirlenen sınırların aşılması halinde reaktif enerji bedeli uygulanmaktadır. Reaktif enerji bedelinin, sistemin bakım onarım ve kontrollerinin yapılmaması ve arızalarının zamanında giderilmemesinden kaynaklandığı görülmüştür. Reaktif enerjiyi önlemek için kompanzasyon sistemlerinin kurulması yeterli değildir. Bununla birlikte sisteminin etkin olarak çalıştırılmasının sağlanması gerekir.

Bartın Belediyesi adına yaklaşık 175 adet elektrik aboneliği bulunmaktadır. Aboneliklerin Belediye sınırları içerisinde farklı yerlerde olması göz önüne alındığında, öncelikle tüketim miktarları yüksek sayaçlardan başlamak üzere sistemin bakım, onarım ve kontrollerinde etkinlik sağlayacak ve problemlerin anında tespit edilmesi ile arızalara zamanında müdahale edilebilmesine imkân verecek bir sistemin kurulması gerekmektedir.

Kompanzasyon sisteminin bakım ve onarımlarının zamanında yapılması için 2021 tarihli sözleşme imzalandığı belirtilmiş olmakla birlikte, 2020 yılı sonu itibariyle bazı aboneler için reaktif enerji bedeli tahakkuk etmeye devam etmektedir.

www.balioglu.net

**BULGU 20: Yevmiye Defterinde Geriye Dönük Kayıtların Yapılması ve Yevmiye Kayıtlarının Müteselsil Devam Etmemesi**

Belediyenin 2020 yılı birleştirilmiş veriler defterinin incelenmesi sonucunda yevmiye numaralarının müteselsil sıra takip etmediği, yevmiye defterinde geriye dönük kayıtların yapıldığı ve bazı yevmiye numaralarının boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

GYMY'nin "Kayıt düzeni ve kayıt düzeltmesi' başlıklı 18'inci maddesinde;

*"Kamu idarelerinin muhasebe birimleri, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1" den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydederler. Muhasebe kayıtları ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilir. Muhasebe belgesinde düzeltme işleminin gerekçesine yer verilir."* denilmektedir.

MİBMY'nin 43'üncü maddesine göre, kurumun yapmış olduğu mali işlemlerin yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilmesi gerekmektedir.

Aynı maddenin 4'üncü fıkrasında ise; muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni" başlıklı 44'üncü maddesinde ise; yevmiye defterinin kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defter olduğu, yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemlerin muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedileceği hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, işlemler yevmiye tarih ve numara sırasına göre yevmiye defterine günlük olarak kaydedilmeli ve birden başlayıp hesap dönemi sonuna kadar sırasıyla devam eden yevmiye numaraları verilmelidir. Bahsedilen hükümlerden anlaşılacağı üzere, hatalı bir kaydın yapılması durumunda geçmişe dönük kayıt yapılmayıp hatalı işlemin yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Belediyenin birleştirilmiş veriler defterinde yapılan incelemeler sonucunda, 64 adet yevmiye numarasının boş bırakılarak muhasebe kayıtlarının yapılmaya devam edildiği, çok sayıda geçmişe yönelik kayıt yapıldığı ve yevmiye numaralarının müteselsil olarak verilmesi kuralına uyulmadığı tespit edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, yevmiye kayıtlarında yevmiye numarasının atlanılmaması, yevmiye numaralarının müteselsil sıra numarası takip etmesi ve geriye dönük kayıt yapılmaması muhasebe mevzuatına uygun bulunmamaktadır.

**BULGU 21: Taşınır Mal Yönetimi Kayıt ve Belge Düzeni, Yönetim Süreçleri ve Yetki ve Sorumlulukların İzlenmesinde Kontrol Eksiklerinin Bulunması**

Belediye tarafından taşınırların etkili, ekonomik ve verimli kullanımını sağlayacak bir kontrol ortamı geliştirilemediği, taşınır işlemlerinin ve taşınırlara ilişkin sorumlulukların izlenebilmesini sağlamak üzere mevzuata uygun bir şekilde yürütülemediği görülmüştür.

Kamu kaynakları arasında sayılan taşınırların, gerek hesap verme sorumluluğu kapsamında gerekse 5018 sayılı KMYKK'nın 48'inci maddesinde yer alan düzenlemeler uyarınca hukuka uygunluk ve etkililik, ekonomiklik, verimlilik ilkeleri çerçevesinde yönetilmesi ve muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Taşınır işlemlerinin tabi olduğu hükümler Taşınır Mal Yönetmeliği'nde ayrıntılı olarak yer almaktadır. Medeni Kanun'a göre taşınırın zilyetliği, mülkiyetine karine kabul edilmektedir ve kamu taşınırları tasarruf eden harcama birimlerinin hesaplarında bulunarak bunların yönetimine ilişkin süreçler harcama yetkilisi tarafından kurulur ve yerine getirilir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde ise; harcama yetkililerinin bu sorumluluğu, kayıt ve kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla işlemlerin sağlıklı yürütülebilmesi için her bir harcama birimi için sorumluluğu paylaşan bu üç yetkilinin de yetki ve sorumlulukları konusunda yeterli hassasiyeti göstermesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde, kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevlerinin aynı kişide birleşemeyeceği açıkça ifade edilmiş olmasına rağmen;

- Kontrol ve kayıt yetkilisi görevlerinin aynı personelce yerine getirildiği,
- Bazı harcama birimlerinde kayıt ve kontrol yetkilisinin yanı sıra bir ya da iki personelin depo sorumlusu adıyla mevzuatta yeri olmayan bir görev yürüttüğü,
- Mali hizmetler biriminde görevli kayıt yetkilisinin inisiyatif alarak konsolide yetkilisi görevini de yürüttüğü,
- Bir personelin iki ayrı harcama biriminde taşınır kayıt ve kontrol yetkilisi görevlerini bir arada ifa ettiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Bu durum aynı zamanda, taşınır yönetiminde etkin bir iç kontrol sisteminin kurulmasına da engel teşkil edecek niteliktedir. Gerek kişinin inisiyatif alması gerekse şifahi olarak görevlendirilmesi personelin taşınır işlemlerini asli görevlerinin yanında tali bir iş olarak görmesine neden olacağı gibi, bu kişilere taşınır mevzuatı hakkında yeterli eğitim desteğinin de sağlanmadığı göz önüne alındığında taşınır işlemlerinin anılan Yönetmelik'e uygun olarak yürütülmesinde en önemli unsur olan insan kaynağı ile yetki sorumluluk mekanizmasının yeterince güçlü kurulamayacağı açıktır.

Taşınırların takibini sağlamak üzere öngörülen bir diğer mekanizma, Yönetmelik'in 36'ncı maddesinde yer alan dayanıklı taşınırların numaralandırılmasına ilişkin düzenlemedir. Madde hükmü gereğince, dayanıklı taşınırlara yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle kalıcı olacak şekilde sicil numarası verilmesi gerekmektedir. Ancak Belediyede mevzuatta öngörülen ve cins taşınırların birbirinden ayrılması ile takibini sağlayan bu önemli mekanizmanın dayanıklı taşınırlar için kurulmadığı görülmüştür.

Personelin kullanımına verilen taşınırlara ilişkin sorumluluk ise; Yönetmelik'te öngörülen taşınır teslim belgesi, dayanıklı taşınırlar listesi gibi belgeler üzerinden takip edilebileceğinden bu belgelerin mevzuatta öngörüldüğü şekilde düzenlenmesi önem arz etmektedir. Taşınır teslim belgesi, münhasıran bir kişinin kullanımına verilen taşınırlarda ilgili personelin sorumluluğunu ortaya koyan bir belge niteliğinde iken dayanıklı taşınırlar listesi, ortak kullanıma verilen taşınırlara ilişkin bilgi sunmakta olup tüm sorumluluğun imzalayan kişiye yüklenmesine sebep olacak nitelikte değildir. Dolayısıyla iki belgenin sorumluluk açısından muhatabı ve kapsamı farklılık arz etmektedir. Ancak bu ayrımın Belediye tarafından yeterince gözetilmediği, ortak kullanıma verilen taşınırlar için taşınır teslim belgesinin düzenlendiği bir kişinin kullanımına verilen taşınırlar için ise herhangi bir belge düzenlenmediği görülmüştür.

Bunun yanı sıra taşınırların belirli aralıklarla kontrol edilmesi amacıyla Yönetmelik'in 32'nci maddesinde öngörülen yılsonu sayımlarının da fiili olarak yapılmadığı görülmüştür. Bu durum, kayıtların fiili durumu doğru ve tam olarak yansıtmasını sağlayacak kontrollerin yeterince yapılmaması anlamına geldiğinden taşınır mal yönetim hesabının güvenilir bilgi sunması noktasında da zafiyet oluşturmaktadır. Nitekim ambarda yapılan incelemelerde de taşınır mevcudu ile kayıtların birbiriyle tutarlı olmadığı görülmüştür. Taşınır mevcudu ile kayıtlar arasındaki uyumsuzluğu giderecek sayımların sağlıklı bir şekilde yapılması, kayıtların güvenirliğine katkı sunacaktır.

www.balioglu.net

Bu itibarla, kamu kaynağı niteliğindeki taşınırların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde edinilmesini, muhafazasını ve yönetilmesini sağlamak üzere; taşınır kayıtlarının fiili durumu yansıtır şekilde yapılması, harcama birimleri ile kullandıkları kaynaklar arasında yetki sorumluluk dengesinin sağlıklı şekilde kurulması ve sorumluların taşınır mevzuatına ilişkin bilgilendirilmesini sağlayacak eğitimlerin düzenlenmesi gerekmektedir.

Taşınır mal yönetimi kayıt ve belge düzeni, yönetim süreçleri, yetki ve sorumlulukların izlenmesinde eksikliklerin giderilmesi için konsolide yetkilisi görevlendirildiği ifade edilmiş olmakla birlikte tespit edilen eksiklikler 2020 yıl sonu itibariyle devam etmektedir.

**BULGU 22: Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Gereğince Düzenlenmesi Gereken Bazı Form ve Cetvellerin Düzenlenmemesi**

Belediye tarafından Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik gereğince düzenlenmesi gereken bazı formların ve Taşınmaz İcmal Cetvelinin düzenlenmediği

görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde; kamu idarelerinin mülkiyetindeki, tahsisli kullandığı veya tahsis ettiği bütün taşınmazların yönetmelikte belirtilen form ve icmal cetvellerinde gösterileceği belirtilmiştir.

Belediyenin envanter kayıtları incelendiğinde, Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenmesi gereken Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu, Orta Malları Formu ve Genel Hizmet Alanları Formunun düzenlenmediği, ilgili formların konsolide edilmesiyle mali hizmetler birimince oluşturulması gereken Taşınmaz İcmal Cetvelinin oluşturulmadığı tespit edilmiştir.

Bu form ve cetvellerin düzenlenmemiş olmasının taşınmazlara ilişkin envanter ve muhasebe kayıtlarının takibatının sağlıklı yapılmasını ve iki kayıt arasında uyumun sağlanmasını zorlaştırdığı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

Belediye tarafından Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak eksik olan formların düzenlenmesi ve Taşınmaz İcmal Cetvelinin bu formlar konsolide edilerek oluşturulması gerekmektedir.

**BULGU 23: Kiralama İhalelerinde Üzerine İhale Bırakılan İsteklilerin Sözleşme Yapmadıkları Halde İhale Yasaklısı Yapılmaması**

Taşınmaz kiralama ihalelerinde üzerine ihale bırakılan bazı isteklilerin sözleşme imzalamamalarına rağmen 2886 sayılı DİK'in 84'üncü maddesi gereğince ihalelere katılmaktan yasaklanmadıkları görülmüştür.

2886 sayılı DİK'in 57'nci maddesinde; sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhitin bu zorunluluğa uymaması durumunda geçici teminatının gelir kaydedileceği; 84'üncü maddesinde ise; üzerine ihale bırakıldığı halde sözleşme yapmayan istekliler hakkında ilgili Bakanlık tarafından bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verileceği ve yasaklama kararının RG'de ilan ettirilerek ilgililerin müteahhitlik siciline işleneceği hüküm altına alınmıştır.

Özetle; üzerine ihale bırakılan isteklilerin sözleşme yapmamaları durumunda ihalelere katılmaktan yasaklanmalarına ilişkin düzenleme emredici bir hukuk normudur.

Yapılan incelemede, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında üzerine ihale bırakıldığı halde sözleşme imzalamayan 14 (on dört) istekli olduğu ve bunların ihalelere katılmaktan yasaklanmadıkları görülmüştür.

Bu itibarla, söz konusu emredici düzenlemeye aykırı olarak yasaklama kararına ilişkin işlem yapılmaması idarenin takdirinde değildir. Üzerine ihale bırakıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan isteklilerin ihalelere katılmaktan yasaklanmaları için işlem yapılması gerekmektedir.

**BULGU 24: Kira Süresi Biten Taşınmazların Yeniden İhale Edilmeksizin Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi**

2886 sayılı DİK'e göre kiraya verilen bazı taşınmazların kira süresi sonunda kira bedelinde belirli bir artış yapılarak yeniden ihale edilmeksizin aynı kişilere süre uzatımı yoluyla kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, "Kiralarda Sözleşme Süresi" başlıklı 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un 75'inci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği ve kira sözleşme bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde; DİK'in 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 339'uncu maddesinin ikinci fıkrasında; kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı, aynı Kanun'un 347'nci maddesinin birinci fıkrasında ise; belirli süreli kira sözleşmelerinde kiraya verenin, on yıllık uzama süresi sonunda herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

2886 sayılı Kanun ile 6098 sayılı Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; kira sözleşmelerinin on yıllık uzama süresi sonunda sona erdirilmesi ve bu taşınmazların 2886 sayılı Kanun çerçevesinde ihale yapılmak suretiyle kiraya verilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede ise, 2886 sayılı Kanun'a göre kiraya verilen 28 adet taşınmazdan 10 adedinin on yıllık uzama süresi sonunda yeniden ihale düzenlenmeden encümen kararıyla kira bedelinde belirli bir artış yapılarak süre uzatımı yoluyla aynı kişilere yeniden kiraya verildiği görülmüştür. İdareye ait bu taşınmazların uzun süre önce kiraya verildiği bu tarihten sonra hiç ihale edilmediği ve kira sözleşmelerinin bu tarihe kadar uzatıldığı görülmüştür.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, kiraya verilen taşınmazlara ait sözleşmelerin on yıllık uzama süresi sonunda sona erdirilmeli ve 2886 sayılı DİK ile 5393 sayılı BK'da yer alan esaslar ve süreler dâhilinde yeniden ihale yapılmak suretiyle kiraya verilmelidir.

**BULGU 25: Taksi Plakalarının İhale Edilmeksizin ve Süresiz Verilmesi**

Taksi Plakalarının (T Plaka) ihale edilmeden ve süre belirtilmeden İl Trafik Komisyonun Kararı ile verildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "İl ve İlçe Trafik Komisyonları" başlıklı 12'nci maddesinde; trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek görev ve yetki olarak İl ve İlçe Trafik Komisyonlarına verilmiştir.

Bu Kanun'a dayanılarak 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Karar'ın 5'inci maddesinde; ticari plakaların, muhammen bedeli, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve diğer hususların ilan edilerek kapalı teklif usulü ile ihale edileceği belirtilmiştir. Buna göre taksi plakalarının muhammen bedeli ve süresi belirtilmek şartıyla İl Trafik Komisyonu tarafından ihale edilmesi gerekir.

Yapılan incelemede, İlçe Trafik Komisyonunun 14.03.1990 tarih ve 1990/4 sayılı Kararı ile 119 adet taksi plaka sayısının (T Plaka) süre belirtilmeden verildiği ancak mevcut durumda 112 adet taksi plakasının olduğu görülmüştür.

5393 sayılı BK'nın "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; toplu taşıma hakkının belediyenin görev ve yetkisinde olduğu ve belediyenin bu hizmetleri

imtiyaz, ruhsat, kiraya verme veya hizmet satın alma yöntemi ile yerine getirebileceği belirtilmiştir.

5393 sayılı BK'ya göre, toplu taşımaya ilişkin haklar belediyeye aittir. Belediyeye ait olan bu hakkın Kanun çerçevesinde ihale yoluyla rekabete uygun, saydamlığı sağlayarak sürenin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde verilmesi gerekir. 5393 sayılı Kanun'un 84'üncü maddesinde; bu Kanun ile belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmayacağı ifade edilmiştir. 5393 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 13.07.2005 tarihinden itibaren bu madde ile birlikte belediye sınırları içerisinde İl Trafik Komisyonunun toplu taşıma yetkisi kaldırılmıştır. Bu tarihten sonra alınan İl Trafik Komisyon Kararları yetki yönüyle geçersizdir.

Emsal nitelikteki Danıştay kararlarında; toplu taşıma hizmetlerin belediyelerin yetkisinde olduğu, belediyelerin toplu taşıma hizmetini bizzat yapabileceği gibi bu hizmeti üçüncü kişilere ihale yöntemi ile belirli bir süre dâhilinde yaptırabileceği, toplu taşıma hizmetlerinin ihalesiz ve süresiz olarak üçüncü kişilere verilemeyeceği, İl Trafik Komisyonu tarafından verilen hatların kazanılmış hak oluşturmayacağı belirtilmiştir. (Danıştay 13. Dairesinin E: 2015/985, K: 2015/3164 numaralı Kararı, Danıştay 13. Dairesinin E:2014/384, K: 2014/1950 Kararı, Danıştay 13. Dairesinin E:2011/1134, K: 2012/2226 Kararı, Danıştay 13. Dairesinin E:2014/1735, K: 2014/2859 Kararı; Danıştay 13. Dairesi E: 201/899, K: 2018/1427 sayılı Kararı)

Yukarıda belirtilen kararlar değerlendirildiğinde; toplu taşıma hizmetlerinin imtiyaz, kiralama, ruhsat veya hizmet satın alma usullerinden biri ile üçüncü kişilere ihale yoluyla gördürülebilmesi gerekir. Her dört yöntem bakımından da bu hizmetin üçüncü kişilere gördürülmesinde mutlak olarak belirli bir sürenin öngörülmüş olması zorunludur. Toplu taşıma hizmetlerinin yukarıda belirtilen usullerden dışında bir usul ile yapılması mümkün değildir. Kanun'da öngörülen sürelerden daha uzun bir sürenin öngörülmesi ya da hiçbir şekilde süre öngörülmemesi durumlarında bu durumun hukuka aykırılık oluşturacağı kuşkusuzdur.

Kazanılmış hakkın varlığından söz edebilmek için, bu hakkın yürürlükteki hukuk kurallarına uygun olarak tesis edilen bir işlemle elde edilmiş olması gerekmektedir. Belediyenin yürütmekle yükümlü olduğu bir hizmeti bizzat yerine getirmeyip, üçüncü kişilere gördürebilmesi mümkün olmakla birlikte bu husus söz konusu hizmetin bir kamu hizmeti olma niteliğini ortadan kaldırmadığı gibi bu konuda Belediyenin görevinin sona ermesine yol açmamakta ve bu hizmetin yerine getirilmesi yönünden sorumluluğu devam etmektedir. Bu

www.balioglu.net

niteliği gözetildiğinde, Belediyenin görevine giren bir hizmetin süresiz olarak üçüncü kişilere bir hak verilmesi suretiyle gördürülebilmesi de hukuki dayanaktan yoksundur. Hukuk kurallarına uygun olarak tesis edilen işlemlere dayanmayan edinimlerin ilgililer yönünden kazanılmış hak doğurması da mümkün değildir.

4/5/2021 tarih ve 31474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 07/04/2021 Tarihli ve 2018/20720 Başvuru Numaralı Kararında; ihalesiz olarak verilen yolcu taşıma imtiyazının iptal edilerek söz konusu işin ihale ile verilmesi gerektiği konusunda herhangi bir tereddüt bulunmadığı, bunula birlikte birlikte idarenin iyi yönetişim ilkelerine uygun olarak hat sahiplerini karar almadan önce objektif koşullar konusunda bilgilendirerek yeni oluşacak duruma kendilerini hazırlayabilecekleri imkan sunması, gerekirse makul olarak değerlendirilebilecek bir süre öngörülerek bir geçiş dönemi sağlanması, böylelikle yapılacak hukuki müdahale sonrasında bütün külfetin hat sahiplerinin üzerine kalmamasına azami gayret gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bartın Belediye Meclisince kabul edilen belediye gelirleri tarifesi ile ticari taksilerden yıllık ruhsat vize ücreti alındığı ifade edilmiş olmakla birlikte, kamu idaresi tarafından alınan ücret çalışma ruhsat bedelidir. Bu ücret ihaleye ilişkin bir bedel değildir. Diğer bir ifadeyle bu ücret toplu taşıma hizmetleri hakkının devredilmesine ilişkin değildir. Araçların faaliyette bulunabilmesi için çalışma ruhsatı almaları gerekir. Bu ruhsat bedeli taşınmazlardan alınan işyeri açma ve çalışma ruhsatı bedeli gibidir. Ayrıca bundan sonra verilecek hatların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilerek verileceği ifade edilmekle birlikte mevcut durum için herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Ticari taksi plakalarının il ve ilçe trafik komisyonlarınca 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararına istinaden verildiği ifade edilmiş olmakla birlikte, taksi plakalarının ihale edilmeden ve süre belirtilmeden verilmesi anılan Bakanlar Kurulu Kararına aykırılık teşkil etmektedir.

İlçe Trafik Komisyonu tarafından verilen 119 adet taksi plakasında kira süresinin belirtilmemesi (mevcut durumda 112 adet) 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na aykırı olduğu gibi İlçe Trafik Komisyonu Kararı ile verilen süresiz toplu taşıma haklarının kazanılmış hak oluşturmayacağı açıktır. 112 adet taksi plakasının süresi ve şartları da belirtilerek 5393 sayılı Kanun'da öngörülen imtiyaz, kiralama ve ruhsat usullerinden biri seçilerek ihale yoluyla verilmesi sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

**BULGU 26: Bazı Halk Otobüsü Hatlarının İhale Edilmeksizin ve Süresiz Verilmesi**

Belediye mücavir alanları dışında D4 yetki belgesi ile faaliyet gösteren minibüslerin güzergâhlarının mücavir alanlarına dâhil edilmesi ile birlikte bu araçlara Meclis Kararı ile özel halk otobüsü hatlarının ihale edilmeksizin ve süresiz verildiği görülmüştür.

Belediye sınırları dışında taşıma mesafesine bakılmaksızın il içi ve 100 km'ye kadar olan şehirlerarası tarifeli ve tarifesiz ticari yolcu taşımaları D4 yetki belgeli araçlarla yapılmaktadır. D4 yetki belgesi 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, Karayolu Taşıma Yönetmeliği ve Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca çıkarılan 2013/KDGM07/Yolcu No.lu Genelge çerçevesinde; ildeki arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından bir sakıncası olmadığı ve kullandırılacak taşıma hatları ile taşıt belgesine kaydedilecek araçların sayısı ve koltuk kapasitelerini belirten İl Trafik Komisyon Kararlarına göre Bakanlık Bölge Müdürlüklerince 5 yıllığına düzenlenen bir belgedir.

5393 sayılı BK'nın "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; toplu taşıma hakkının belediyenin görev ve yetkisinde olduğu ve belediyenin bu hizmetleri imtiyaz, ruhsat, kiraya verme veya hizmet satın alma yöntemi ile yerine getirebileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Emsal nitelikteki Danıştay kararlarında; toplu taşıma hizmetlerin belediyelerin yetkisinde olduğu, belediyelerin toplu taşıma hizmetini bizzat yapabileceği gibi bu hizmeti üçüncü kişilere ihale yöntemi ile belirli bir süre dâhilinde yaptırabileceği, toplu taşıma hizmetlerinin ihalesiz ve süresiz olarak üçüncü kişilere verilemeyeceği belirtilmiştir. (Danıştay 13. Dairesinin E:2015/985, K:2015/3164 numaralı Kararı, Danıştay 13. Dairesinin E:2014/384, K:2014/1950 Kararı, Danıştay 13. Dairesinin E:2011/1134, K:2012/2226 Kararı, Danıştay 13. Dairesinin E:2014/1735, K:2014/2859 Kararı; Danıştay 13. Dairesi E: 201/899, K: 2018/1427 sayılı Kararı)

5393 sayılı BK'ya göre, belediye mücavir alanları içindeki toplu taşımaya ilişkin haklar belediyeye aittir. Belediyeye ait olan bu hakkın Kanun çerçevesinde ihale yoluyla rekabete uygun, saydamlığı sağlayarak sürenin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde verilmesi gerekir. Bu yetki belediye adına belediye meclisine aittir. Belediye meclisince bu yönde alınan karara uygun olarak ve bu kararda verilen yetkiye dayanılarak ihale işlemleri ile ilgili olarak belediye encümenince de konuya ilişkin kararlar alınmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Bu çerçevede toplu taşıma hizmetleri bakımından görevli ve yetkili olan

belediyenin bu hakkını mevzuata uygun şekilde ihale yapmadan ve süresiz olarak doğrudan meclis kararıyla vermesi mümkün değildir.

Yukarıda belirtilen kararlar ve mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; toplu taşıma hizmetlerinin imtiyaz, kiralama, ruhsat veya hizmet satın alma usullerinden biri ile üçüncü kişilere ihale yoluyla gördürülebilmesi gerekir. Her dört yöntem bakımından da bu hizmetin üçüncü kişilere gördürülmesinde mutlak olarak belirli bir sürenin öngörülmüş olması zorunludur. Toplu taşıma hizmetlerinin yukarıda belirtilen usuller dışında bir usul ile yapılması mümkün değildir. Kanun'da öngörülen sürelerden daha uzun bir sürenin öngörülmesi ya da hiçbir şekilde süre öngörülmemesi durumlarında bu durumun hukuka aykırılık oluşturacağı kuşkusuzdur.

4/5/2021 tarih ve 31474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 07/04/2021 Tarihli ve 2018/20720 Başvuru Numaralı Kararında; ihalesiz olarak verilen yolcu taşıma imtiyazının iptal edilerek söz konusu işin ihale ile verilmesi gerektiği konusunda herhangi bir tereddüt bulunmadığı, bunula birlikte birlikte idarenin iyi yönetişim ilkelerine uygun olarak hat sahiplerini karar almadan önce objektif koşullar konusunda bilgilendirerek yeni oluşacak duruma kendilerini hazırlayabilecekleri imkan sunması, gerekirse makul olarak değerlendirilebilecek bir süre öngörülerek bir geçiş dönemi sağlanması, böylelikle yapılacak hukuki müdahale sonrasında bütün külfetin hat sahiplerinin üzerine kalmamasına azami gayret gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Bartın Belediyesi mücavir alanları dışında D4 yetki belgesi ile faaliyet gösteren 18 adet minibüsün güzergâhlarının mücavir alanlarına dâhil edilmesi ile birlikte bu 18 adet araca 05.08.2009 tarih ve 156 sayılı Meclis Kararı ile 33.300,00 TL karşılığında özel halk otobüsü hatlarının ihale edilmeden ve süresiz verildiği görülmüştür.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesine istinaden; vatandaşların ve işleticilerin mağduriyet yaşamaması için D4 yetki belgesi ile taşımacılık yapanlara aynı güzergahlarda yolcu taşıma şartı ile (M) plakalı minibüs plaka haklarından vazgeçmeleri ve belediye meclis kararı ile araç başına 33.300 TL + KDV bedeli ödemeleri kaydı ile 18 adet araca özel halk otobüsü statüsünün verildiği belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin (p) fıkrasına göre; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçlarının işletilmesi, işlettirilmesi veya kiraya verilmesi belediyelerin yetkisindedir. Dolayısıyla belediyeler toplu taşıma

www.balioglu.net

hizmetini ihale yöntemi ile üçüncü kişilere verebilir.

Mücavir alanlar dışında D4 yetki belgesi ile faaliyet gösteren minibüslerin güzergâhlarının mücavir alanlarına dâhil edilmesi ile birlikte bu araçların belediye sınırları içinde bu plakalarla toplu taşıma faaliyetinde bulunması mevzuata uygun olmadığı gibi bu plakaların kazanılmış hak olduğu söylenemez. Alınan ücret karşılığında otobüs hatlarının süresiz verilmesi mevzuata aykırıdır.

Yukarıda belirtilen halk otobüsü hatlarının süresi ve şartları da belirtilerek BK'da öngörülen imtiyaz, kiralama ve ruhsat usullerinden biri seçilerek ihale yoluyla verilmesi sağlanmalıdır.

**BULGU 27: Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan ve Gerçekleşmesi Belli Süreyi Gerektiren Mal ve Hizmet Alım İşlerinde Sözleşme Yapılmaması**

Belediyece doğrudan temin yöntemi ile yapılan mal ve hizmet alımları belli bir süreyi gerektirdiği halde bu alımlarda sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22'nci maddesinde; doğrudan temin kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanmasının zorunlu olduğu, bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılmasının idarelerin takdirinde olduğu belirtilmiştir.

Doğrudan temin uygulamasında sözleşme düzenlenmesi, idarenin takdirinde bir husus olmakla birlikte özellikle bir defada yapılmayacak alımlarda, bir başka ifadeyle işin gerçekleştirilmesinin belli bir süreye bağlı olduğu mal, hizmet veya yapım işlerinde sözleşme düzenlenmesi gerekir.

Yapılan incelemelerde doğrudan temin kapsamında yapılan; araç kiralamaları, bina tadilatı ve uzun süren bakım onarım alımlarında işin süresi 15 günden fazla bir süre belirlenmiş olmasına rağmen bu alımlarda sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

Sözleşme yapılması hukuki uyuşmazlıkların çözümünde ve tarafların hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesinde önem arz ettiğinden, işin tamamlanmasının belli bir süreyi gerektirdiği durumlarda sözleşme düzenlenmesi gerekir.

**BULGU 28: Sosyal Denge Sözleşmesine Amacı Dışında Hükümler Konulması**

Belediye ile yetkili sendika arasında bağıtlanan sosyal denge tazminatı sözleşmesine başka kanun veya toplu sözleşmede sınırları çizilmiş olan konularda bu sınırları aşabilecek nitelikte hükümlerin konulduğu görülmüştür.

4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde; sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı arasında sözleşme yapılabileceği ve yapılan sözleşmenin bu Kanun'un uygulanmasında toplu sözleşme sayılmayacağı belirtilmiştir.

Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2020 ve 2021 Yıllarını Kapsayan Toplu Sözleşme'nin "Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme" başlıklı 4'üncü bölümünün "Sosyal Denge Tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinde;

*"Sosyal denge sözleşmesi imzalayan sendikanın üyesi olmayan kamu görevlilerinden aynı unvanlı personelden alınacak aidatın iki katına kadar taraf sendika sosyal denge sözleşmesi aidatı alabilir. Bu aidatı ödeyen kamu görevlileri söz konusu sözleşmeden aynı usul ve esaslar dâhilinde yararlandırılır. "* hükmü yer almaktadır.

Belediye ile yetkili sendika arasında 2020 yılında imzalanan Sosyal Denge Sözleşmesi'nin "Sözleşmenin Kapsamı ve Yararlanma Şartları" başlıklı 5'inci maddesinde;

*"a) Bu toplu iş sözleşmesinden 4. Madde A Kapsamı (b) bendine göre çalışanlar taban aylığının %1'i oranında sözleşme aidatı ödemek kaydıyla yararlanır.*

*b) Sözleşme imzalandığı tarihten sonra kuruma atama ve nakil gelenlerde taban aylığının %1'i oranında sözleşme aidatı ödeyerek yararlanır.*

*c) Toplu İş Sözleşmesinin imzalanması sırasında Türk Yerel Hizmet-Sen üyeleri %1, Türk Yerel Hizmet-Sen'e üye olmayıp başka sendikaya üye olanlar %1, hiçbir sendikaya üye olmayanlar ile, sonradan işe başlayıp da hiçbir sendikaya üye olmayanlar %1 veya Toplu İş Sözleşmesinin imzalanması sırasında Yetkili Sendika Türk Yerel Hizmet-Sen' e üye olup da sonradan ayrılıp başka sendikaya üye olanlar %1, hiçbir sendikaya üye olmayanlar ise %1 oranında, her ay alacağı mali ve sosyal haklar yardımından dayanışma aidatı ödemek suretiyle yararlanırlar."*

www.balioglu.net

"Sosyal Çalışmalarda Yardımcı Olmak" başlıklı 10'uncu maddesinde;

*"İşveren; Sendika şube ve işyeri temsilcileri doğrultusunda yapılacak sosyal çalışmalarda ve etkinliklerde gerekli kolaylığı sağlar. Sendikanın düzenleyeceği ve yapacağı her türlü toplantı, gezi, tiyatro gibi faaliyetlerde işyerinin çalışma düzenini aksatmayacak şekilde mesai saatinde de yapılabilir."*

"Sosyal Haklar" başlıklı 11'inci maddesinde;

"*a) İşveren ile sendika, çalışan personelinin kendisi ve bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarının, İşverenin kuruluşlarından, sosyal tesislerinden (Spor Kompleksi, Kültür Merkezinde bulunan Sinema, Tiyatro, Düğün salonu, Nikâh Salonu vb.) ücretsiz veya indirimli yararlanması için Kurum İdari Kurullarında görüşülerek bir çözüme ulaştırılır.*

*b) İşveren, çalışan personelinin örgün, açık öğretim ve yabancı dil öğrenmeye teşvik etmek amacıyla personelini yabancı dil kursuna gitmeye teşvik eder ve bununla ilgili kararları Kurum İdari Kurulları alır."*

"Çalışanların Eğitimi" başlıklı 17'nci maddesinde;

*"a) İşveren, tüm çalışanlara mesleki becerilerinin artırılması ve mesleki bakımdan gelişmelerini sağlayacak eğitimleri yaptırır. Çalışanın bilgi ve becerisini artırmak suretiyle iş veriminin yükseltilmesi amaçlanır. Sendika, işveren ve odalar, mesleki teşekküller, dernekler ve benzeri kurum ve kuruluşlar tarafından müştereken düzenlenen kurs, seminer ve konferanslar için işveren kendi salon araç ve gereçlerini başkanın iznine bağlı olarak ücretsiz tahsis eder.*

*b) Teknik elemanlarının ve zabıta memurlarının sendikanın bilgisi dâhilinde mesleki konularda bilgi ve becerilerinin artırılması amacı ile değişik ekiplerle rotasyonu sağlanır."* hükümlerine yer verilmiştir.

Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceğine, 6289 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesiyle 375 sayılı KHK'ya eklenen Ek 15'inci maddeyle izin verilmiş; aynı Kanun'un 22'nci maddesiyle de 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesi, başlığıyla birlikte bu doğrultuda değiştirilmiştir.

Buna göre; 375 sayılı KHK'nın Ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde; sosyal

www.balioglu.net

denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince karar verilmektedir. Sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminat tutarı ise ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendika ile belediye başkanı arasında imzalanan sözleşme ile belirlenmektedir.

Madde metninden açıkça anlaşılacağı üzere; belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece "ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek üzere" yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sözleşme hakkını toplu sözleşme gibi düşünmek ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında başkaca hükümler koymak yersizdir. Zira 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde, mahalli idarelerle imzalanan sözleşmenin Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılamayacağı açıkça belirtilmiştir.

Devlet Personel Başkanlığı tarafından 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesi hükümlerinin uygulamasına ilişkin 17.07.2012 tarih ve 8326 sayılı görüşünde ise; bu sözleşmelerde taraf olan sendikanın dışında kalan sendikaların üyelerinden veya sendika üyesi olmayan kamu görevlilerinden dayanışma aidatı veya başka adlar altında bir ödenti (aidat) alınmasına ilişkin hükümler konulamayacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Bu bağlamda imza altına alınan Sosyal Denge Sözleşmesi sosyal denge tazminat tutarının belirlenmesi dışında yukarıda yer verilen hükümleri içerdiğinden 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

**BULGU 29: İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması**

Belediyede yapılan incelemelerde işçilerin yıllık izinlerinin kanuna uygun şekilde kullandırılmadığı görülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 50'nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4587 sayılı İş Kanunu'nun yıllık izinlere ilişkin maddelerinde,

- İşçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği,
- Yılık iznin Kanun'da gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu,

- İş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği,
- Yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı,
- İzinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı,
- Yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler,
- İzinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller,
- İşverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

4857 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesinde yıllık iznin Kanun'un 53'üncü maddesinde belirtilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu düzenlemesi dikkate alındığında, yıllık izinlerin kullanılmasında asıl olanın işçinin talebine bağlı olarak kullanılmasının değil, işveren tarafından Kanun ve ilgili emredici Yönetmelik düzenlemeleri doğrultusunda planlanıp kullandırılması olduğu anlaşılmaktadır.

www.balioglu.net

4857 sayılı Kanun'un "Yıllık Ücretli İzin Hükümlerine Aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde işveren sorumluluğunun yerine getirilmemesinin müeyyideleri de belirtilmiştir. Buna göre; yıllık ücretli izni mevzuata aykırı olarak bölen, izin ücretini mevzuatında belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen, hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen, izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren ya da işveren vekiline idari para cezası verilir.

Bu itibarla, İK'nın yıllık izin hakkından vazgeçilemeyeceği düzenlemesi işçi açısından, işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olması da işveren açısından emredici düzenlemeler olup iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin kullanamadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden ödeneceğine yönelik düzenlemenin yıllık iznin işçi tarafından kullanılıp kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak değil, işveren tarafından kullandırılmamış izinlerin bulunması durumunda iş akdinin feshi gibi zaruri durumda işçinin mağdur olmamasına yönelik bir önlem olarak anlaşılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Bartın Belediyesinde kadrolu işçi pozisyonunda çalışan 118 personelin 3'ünün 500; 49'unun 200 günün üzerinde kullanılmamış izni bulunmaktadır. Sadece

5 işçinin izni 50 günün altındadır. Bu işçiler emekli olduklarında kullanmadıkları yıllık ücretli izin hakları kendilerine izin ücreti olarak ödenecektir.

Daimi işçi olarak çalışan personel tarafından yıllık izinlerinin kullanılmayıp yıllar itibariyle devrederek devam edilmesi yıllık izin düzenlemelerine aykırı bir uygulama olarak hem iş ve işçi verimliliğini olumsuz yönde etkileyebilecek hem de idarenin nakit yönetimi; geleceğe yönelik yükümlülükleri ve iş yönetimi süreçlerini güçleştirerek iş ve işlemlerinde hukuka uygunluğuna gölge düşürecektir.

**BULGU 30: Parasal Sınırlara Tabi Mal Alımlarında Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmamasına Rağmen Öngörülen Üst Sınırın Aşılması**

Belediyede 4734 sayılı Kanun'un parasal sınırlara dayalı doğrudan temin (22/d) ve pazarlık usulü (21/f) maddelerine göre yapılan mal alımlarında, ödeneğinin %10'unun aşıldığı ve bu konuda alınması gereken Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

KİK'in 62'nci maddesinin (ı) bendinde; bu Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşılamayacağı ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21.1.1.2. maddesine göre; kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar hariç olmak üzere 21'inci maddesinin (f) bendi, 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

Anılan Tebliğ'in 21.2'inci maddesinde; kurum ve kuruluşların mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını hesaplayacakları belirtilmiştir. Aynı Tebliğ'in 21.3'üncü maddesinde; ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerin 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin %10'unu aşıp aşmadıklarını takip edecekleri belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri karşısında; idarelerin mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için 21/f ve 22/d kapsamında yapılan harcamalarının, her biri için ayrı ayrı

olmak üzere bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşıp aşmadığının takip etmesi ve %10'unun aşılacağının anlaşılması halinde, uygun görüş için Kamu İhale Kurumuna başvurması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin mal alımları için bütçesine konulan ödeneğin %21,33'ü oranındaki mal alımları söz konusu doğrudan temin ve pazarlık maddeleriyle yapılmıştır. Hizmet alımları için doğrudan temin ve pazarlık parasal limitleriyle alımlar söz konusu %10'luk sınırın altında kalmaktadır. Yapım işleri içinse bu kapsamda harcama yapılmadığı aşağıda tabloda gösterilmiştir. Belediyenin belirtilen nitelikli mal alımlarına ilişkin harcama tutarlarının %10'luk ödenek değerini aşabilmesi için gerekli Kamu İhale Kurulu uygun görüşünün alınması için herhangi bir girişimde bulunmadığı anlaşılmaktadır.

**Tablo 9: Mal Alımı, Hizmet ve Yapım İşlerine Ayrılan Ödenekler ve Harcama Tutarları**

| **2020 Yılı Ödeneği** | **Toplam Ödenek Tutarı (TL) (A)** | **Toplam Ödeneğin %10'u (Limit) (B=A*%10) (TL)** | **22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (TL) (C)** | **Limiti Aşan Tutar (TL) (D=C-B)** |
|---|---|---|---|---|
| Mal Alımı | 28.468.225,52 | 2.846.822,55 | 6.073.195,33 | 3.226.372,78 |
| Hizmet Alımı | 41.587.814,34 | 4.158.781,43 | 2.024.149,98 | - |
| Yapım İşleri | 18.000.670,50 | 1.800.067,50 | - | - |

Belediyenin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için bütçesine konan yıllık toplam ödeneklerini dikkate alarak her bir alım için ayrı ayrı %10 oranını aşıp aşmadığını kontrol etmesi ve böyle bir zorunluluk durumunda ise buna ilişkin başvurularını, ilgili veya bağlı bulundukları kurum ve kuruluşlar aracılığıyla Kamu İhale Kurumuna yaparak Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alması gerekmektedir.

### BULGU 31: Bütçe İçi İktisadi İşletmesi Faaliyeti İle İlgili Bazı Giderlerin Kurumlar Vergisi Matrahından İndirilmemesi

Belediye bünyesinde bütçe içi iktisadi işletme olarak kurulan ve kurumlar vergisi mükellefi olan Bartın Belediyesi Liman İktisadi İşletmesinin faaliyet giderlerinin tamamının kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun (KVK) "Safi kurum kazancı" başlıklı 6'ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı GVK'nın 40'ıncı maddesinde, safi kazancın tespit edilmesi sırasında indirilecek giderler sayılmış olup, buna göre ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, personel sigorta primlerinin ve Vergi Usul Kanunu (VUK) hükümlerine göre ayrılan amortismanların safi kazancın tespitinde indirim konusu yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre giderin vergilendirilecek kazancın tespitinde indirim unsuru olarak dikkate alınıp alınamayacağı değerlendirilirken dikkate alınan temel husus giderle elde edilen kazanç arasındaki illiyet bağıdır. Bu anlamda yapılan giderle kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında doğrudan ve açık illiyet bağı mevcutsa söz konusu gider kazancın tespitinde indirim unsuru olarak dikkate alınabilecektir.

www.balioglu.net

MİBMY'nin 9'uncu maddesinde; işletmenin kurumlar vergisine tabi faaliyetleri, hesap planı bakımından, sadece bütçe işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve raporlanmasına ilişkin olarak MİBMY hükümlerine tabi olacağı, bunun yanında işletmenin ticari mal ve hizmet alım satımlarına ilişkin (KVK'ya tabi) faaliyetleri için, VUK hükümleri uyarınca belirlenen muhasebe standartları, tek düzen hesap planı ve mali tabloların çıkarılmasına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde ayrıca defter tutulacağı, mahalli idare bütçesi içinde yapılan personel ve diğer yönetim ve donatım giderlerinin kurum kazancının tespitinde ve kurumlar vergisi beyannamesinin düzenlenmesinde ayrıca dikkate alınacağı belirtilmektedir.

Yapılan incelemede, liman gelirlerinden Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına verilen %10 oranındaki payın, sosyal güvenlik primlerinin ve amortisman giderlerinin kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılmadığı görülmüştür.

Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan bu giderlerin kurumlar vergisi matrahında indirim konusu yapılmaması faaliyet giderleri ile bütçe giderlerinin yüksek olmasına neden olmaktadır.

Belediye bünyesinde bütçe içi iktisadi işletme olarak kurulan ve kurumlar vergisi mükellefi olan Liman İktisadi İşletmesinin sehven eksik gösterilen faaliyet giderlerinin düzenlenerek kurumlar vergisi matrahından düşümü için ilgili idareye verildiği ifade edilmekle

beraber bu hususun yerine getirilip getirilmediği takip eden denetim döneminde izlenecektir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

# 8. EKLER

## EK 1: İZLEME

| Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu | | | |
|---|---|---|---|
| **Bulgu Adı** | **Yıl** | **İdare Tarafından Yapılan İşlem** | **Açıklama** |
| Banka Kredi Kartlarıyla Yapılan Tahsilatların Aynı Gün Muhasebeleştirilmemesi | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | 05.02.2020 tarih 1306 nolu yevmiye ve 27.02.2020 tarih 2120 nolu yevmiyeler örnek yevmiyelerdir. Herhangi bir hataya rastlanmamıştır. |
| Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | 27.01.2020 tarih 913 nolu yevmiye 12.03.2020 tarih 2665 nolu örnek yevmiye kayıtları incelenmiş olup düzeltildiği görülmüştür. |
| Kurum Mevduatlarının Bir Kısmının Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği Uyarınca Değerlendirilerek Nemalandırılmaması | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | Otomatik su ödeme talimatı için protokol yapılan bankalar her ayın başında su tahsilatına ait mevduatı Vakıflar Bankasına hesabına yatırmaktadır. 05.02.2020 tarih 1293 nolu örnek yevmiye olarak incelenmiştir. |
| İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Yanlış Kullanılması | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | 30.12.2019 tarih 14694 nolu yevmiye ile düzeltme kayıtları yapılmıştır. Bulgu konusuna işitrak edilmiştir. |
| Uzun Vadeli Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Takip Edilmemesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | Sorumlularla yapılan görüşmede uzun vadeli olan depozitoların tahsil edildiği dolayısıyla da düzeltme yapıldığı söylenmiştir. Fakat 2020 yılı içerisinde verilen uzun dönemli |

www.balioglu.net

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | depozitolar için uzun vadeli hesabın kullanılmadığı görüldüğünden bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:4) |
| Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | Kiraya verilen taşınmazların kira gelirlerinin nazım hesaplarda kontrolü 2020 yılı içerisinde sağlanmamıştır. Bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:9) |
| Belediye Sınırları İçinde Yer Alan İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2019 yılında bulgu konusu edilen bu hususla alakalı çalışmalara 2020 yılı içerisinde başlanmıştır. Fakat çevre ve temizlik vergisi tahakkuku yapılmayan kişi çok yüksek olmasına rağmen bunun sadece yaklaşık beşte biri için tahakkuk ve tahsilatlarının yapıldığı ve dolayısıyla da yüksek sayıda mükellefin tahakkuk ve tahsilatlarının gerçekleşmediği tespit edildiğinden 2020 yılı denetim raporunda bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:12) |
| İlan ve Reklam Vergisi Mükellefi Bazı İşletmeler İçin İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuklarının Yapılmaması | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2019 yılında bulgu konusu edilen bu hususla alakalı çalışmalara 2020 yılı içerisinde başlanmıştır. Fakat ilan ve reklam vergisi tahakkuku yapılmayan kişi çok yüksek olmasına rağmen bunun sadece yaklaşık beşte biri için tahakkuk ve tahsilatlarının yapıldığı ve dolayısıyla da yüksek sayıda mükellefin tahakkuk ve tahsilatlarının gerçekleşmediği tespit edildiğinden 2020 yılı |

www.balioglu.net

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | denetim raporunda bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:14) |
| Su ve Kanalizasyon Tesisi Harcamalarına Katılım Payının Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması | 2019 | Yerine Getirilmedi | Bartın Belediyesi 2020 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesinde yeni kanalizasyon tesisi yapılması ve yeni içme suyu şebeke tesisleri yapılması durumunda İmar ve Şehircilik Müdürlüğünden ruhsat için para alındığı görülmüştür. Fakat belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı; Mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı durumunda ise, dağıtımın yapıldığı saha dâhilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınmak zorundadır. Mevcut iş ve işlemler için katılma payı alınmaması dolayısıyla 2020 yılında bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:15) |
| Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2019 yılında bulgu konusu edilen bu hususla alakalı çalışmalara 2020 yılı içerisinde başlanmıştır. Fakat işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunan kişi sayısı çok yüksek olmasına rağmen bunun sadece yaklaşık altıda biri için ruhsatlandırma yapıldığı ve dolayısıyla da yüksek sayıda mükellefin ruhsatının hala olmadığı tespit |

www.balioglu.net

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | edildiğinden 2020 yılı denetim raporunda bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:13) |
| Bazı Halk Otobüsü Hatlarının İhale Edilmeksizin ve Süresiz Verilmesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | 17.03.2021 tarihinde ihalesi yapılmıştır fakat 2020 yılında herhangi bir düzeltme olmaması dolayısıyla bulgu konu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:26) |
| Taksi Plakalarının İhale Edilmeksizin ve Süresiz Verilmesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | Taksi plakaları ihale edilmeden süresiz verildiği için 2020 yılında tekrar bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:25) |
| Ambalaj Atıklarının Toplanması İşinin Devlet İhale Kanunu'na Göre İhale Edilmemesi | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | İhalesi yapılmıştır. |
| Kiralama İhalelerinde Üzerine İhale Bırakılan İsteklilerin Sözleşme Yapmadıkları Halde İhale Yasaklısı Yapılmaması | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2020 yılı içerisinde ihale üzerinde bırakılan bir isteklinin sözleşme yapmadığı halde ihale yasaklısı yapılmadığı görülmüştür. Bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:23) |
| Taşınmaz Kira Bedellerinin Günün Emsal ve Rayiç Bedellerine Göre Güncellenmemesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | Kiralar her yıl ocak ayının 12 aylık TÜFE ortalaması kapsamında artırılmakta olduğundan günün emsal ve rayiç bedellerine göre güncellenmemesi dolayısıyla tekrar bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:11) |

www.balioglu.net

| | | | |
|---|---|---|---|
| Kira Süresi Biten Taşınmazların Yeniden İhale Edilmeksizin Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | Yapılan incelemede, 2886 sayılı Kanun'a göre kiraya verilen idare mülkiyetindeki muhtelif taşınmazların on yıllık uzama süresi sonunda yeniden ihale düzenlenmeden encümen kararıyla kira bedelinde belirli bir artış yapılarak süre uzatımı yoluyla aynı kişilere yeniden kiraya verildiği görülmüştür. İdareye ait bu taşınmazların uzun süre önce kiraya verildiği bu tarihten sonra hiç ihale edilmediği ve kira sözleşmelerinin bu tarihe kadar uzatıldığı görülmüştür. Kira sürelerinin 10 yılı aştığı tespit edildiğinden 2020 yılında bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:24) |
| İdare Adına Tapuda Kayıtlı Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması | 2019 | Yerine Getirilmedi | Çalışmalara başlanmış olup çalışmalar tamamlanmadığından bulgu konusu edilmiştir.Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:10) |
| Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Gereğince Düzenlenmesi Gereken Bazı Form ve Cetvellerin Düzenlenmemesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2019 yılı denetim raporuna konu edilen ve düzeltilmediği belirtilen form ve cetvellerin 2020 yılında da düzenlenmediği görüldüğünden bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:22) |
| Taşınır Mal Yönetimi Kayıt ve Belge Düzeni, Yönetim | 2019 | Yerine Getirilmedi | Çalışmalara başlanılmış olup çalışmalar tamamlanmadığından bulgu konusu |

www.balioglu.net

| | | | |
|---|---|---|---|
| Süreçleri ve Yetki ve Sorumlulukların İzlenmesinde Kontrol Eksiklerinin Bulunması | | | edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:21) |
| Parasal Sınırlara Tabi Mal Alımlarında Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmamasına Rağmen Öngörülen Üst Sınırın Aşılması | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2020 yılı içerisinde de mal alımlarında Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan %10'luk sınırı geçtiği görülmüştür. 2020 yılında tekrar bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:30) |
| Kompanzasyon Sisteminin Bakım ve Onarımlarının Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Reaktif Enerji Bedeli Ödenmesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | İdarenin elektrik sayaçlarına tüketilen reaktif enerji miktarını ölçmek üzere gerekli kompanzasyon sistemlerini kurduğu, ancak sistemin bakım, onarımlarının yapılmaması ve arızalarının zamanında giderilmemesi nedeniyle reaktif enerji tahakkuk edilmesine sebep olunduğu ve bu bedellerin ödendiği tespit edildiğinden bulgu konusu husus devam etmektedir. 2020 yılında bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:19) |
| Katı Atık Bertaraf Tesislerinin Kurulmaması ve Evsel Katı Atıkların Düzenli Depolanmaması | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | Düzenli depolama alanları ihale edilip sözleşmeye bağlandığından bulgu konusu husus düzeltilmiştir. |
| Sosyal Denge Sözleşmesine Mevzuata Aykırı Hükümler Konulması | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2019 yılında bulgu konusu edilen bu husus 2020 yılında geçerli sosyal denge sözleşmesinde de yer almakta olduğundan bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:28) |

www.balioglu.net

| | | | |
|---|---|---|---|
| İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2019 yılında bulgu konusu edilen bu husus 2020 yılında da devam ettiğinden bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:29) |
| Sayıştay İlamlarının Gereğinin Yerine Getirilmemesi | 2019 | Yerine Getirilmedi | 2012 ve 2013 yıllarına ait kesinleşen muhtelif tutarlı Sayıştay ilamlarının tahsil edilmediği görülmüştür. 2019 yılında bulgu konusu edilen bu husus 2020 yılında da devam ettiğinden bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunun "Diğer Bulgular" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu No:2) |
| Mali Konular İçeren Yönetmelik ve Yönetmelik Değişikliğinin Sayıştayın İstişâri Görüşü Alınmadan Yürürlüğe Konulması | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | 2020 yılı içerisinde Sayıştay'ın istişari görüşünün alınmasını gerektirecek bir yönetmelik hazırlanmamıştır. |
| Ön Ödeme Karşılığı Yeterli Ödeneğin Harcama Biriminde Mevcut Olup Olmadığının Kontrol Edilmemesi | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | 2020 yılı hesap ve işlemlerinden ön ödemeler kontrol edilmiş olup bu ödemelerde ödenek kontrollerinin sağlandığı görülmüştür. |
| Bilançonun Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayelere İlişkin Eksik Bilgi Sunması | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | 11.05.2020 tarih 4784 no'lu yevmiye ile düzeltme kaydı yapılmıştır. 2020 yılı denetiminde İller Bankasından 2020 yılı boyunca gelen toplam tutar ile 240 hesabının bakiyesi karşılaştırılmış olup tutarlar denktir. |
| İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli Tutarları ile Mali Tablolarda | 2019 | Yerine Getirilmedi | Taşınır hesaplarının bilançodaki tutarları ile İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetvelindeki tutarların birbiri ile uyumlu |

www.balioglu.net

| | | | |
|---|---|---|---|
| Yer Alan Tutarların Uyuşmaması | | | olmadığı farkın azaltıldığı görülmüştür. Düzeltmelere başlanmış olup çalışmaları bitmemiş olduğundan bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunda "Denetim Görüşünün Dayankları" bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu no:8) |
| Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması | 2019 | Yerine Getirilmedi | Çalışmalara başlanmıştır fakat 2020 yılı içerisinde bir sonuca ulaşılmadığından ve hata büyük oranda devam ettiğinden bulgu konusu edilmiştir. Denetim raporunda "Denetim Görüşünün Dayankları" bölümünde yer verilmiştir. (Bulgu no:2) |
| Kayıtlarda Yer Almayan Taşınmazların Toplam Satış Bedellerinin Gelir Olarak Kaydedilmesi | 2019 | Tam Olarak Yerine Getirildi | 31.12.2020 tarih 14727 nolu yevmiye ile düzeltmesi yapılmıştır. |

www.balioglu.net